

RAPORT

privind evoluția
social - economică
a Republicii Moldova
în ianuarie-septembrie 2025

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
ECONOMICE ȘI DIGITALIZĂRII AL
REPUBLICII MOLDOVA

Chișinău 2025

Cuprins

Sumar executiv	2
1. Sectorul real	5
1.1. Produsul Intern Brut.....	5
1.2. Agricultură	7
1.3. Industria	9
1.4. Investiții în active imobilizate	10
1.5. Comerțul intern de bunuri și servicii	13
1.6. Transport.....	14
1.7. Turism	15
2. Sectorul monetar	16
2.1. Inflația	16
2.2. Cursul de schimb și piața valutară	18
2.3. Indicatorii monetari.....	19
3. Finanțe publice	23
3.1. Bugetul public național	23
3.2. Datoria de stat administrată de Guvern.....	25
4. Sectorul extern	26
4.1. Balanța de plăți externe	26
4.2. Comerțul internațional cu mărfuri	32
5. Sectorul social	38
5.1. Piața muncii.....	38
5.2. Remunerarea muncii	42

Sumar executiv

Republica Moldova își consolidează traiectoria de revigorare economică după crizele anilor precedenți. În ianuarie-septembrie 2025 Produsul Intern Brut s-a majorat cu 2% față de aceeași perioadă a anului 2024. Agricultură, construcțiile, sectorul TIC, comerțul intern de bunuri, industria energetică, serviciile de sănătate și asistență socială, învățământ, activitatea financiar-bancară sunt sectoarele economice care au înregistrat creștere în această perioadă și au generat impact pozitiv asupra PIB. Pe partea de utilizări, investițiile au înregistrat un avans semnificativ de 22%, susținând dinamica economică și reprezentând un factor cheie pentru creșterea viitoare. Consumul privat a crescut cu 3,7%, oferind un impuls solid cererii interne, în timp ce deteriorarea balanței comerciale, prin creșterea diferenței dintre importuri și exporturi, a avut un efect negativ asupra PIB-ului.

Condițiile climatice favorabile au determinat creșterea volumului producției agricole. În ianuarie-septembrie 2025 aceasta s-a majorat cu 10,2% față de aceeași perioadă a anului trecut, atingând 35 miliarde lei (în prețuri comparabile). Ascensiunea a fost determinată în principal de majorarea producției vegetale cu 21,2%, majoritatea culturilor agricole înregistrând creșteri ale roadei medii la hectar. În același timp s-a înregistrat o scădere a producției animaliere cu 10,9%, fiind cauzată, în special, de reducerea efectivului de porcine (-23,5%), această reducere fiind cauzată preponderent de infectarea cu pesta porcină africană.

Producția industrială a înregistrat o creștere de 3% în perioada ianuarie-septembrie 2025, comparativ cu aceeași perioadă din 2024. Principalii factori care au susținut această evoluție au fost *industria prelucrătoare*, care a crescut cu 2,5% (impact de 2 p.p.), *sectorul energetic*, cu un avans de 9,1% (impact de 0,8 p.p.) și *industria extractivă*, în creștere cu 4,7% (impact de 0,2 p.p.). În industria manufacturieră, dinamica pozitivă a fost susținută de creșterile înregistrate în activitățile de fabricare a articolelor de îmbrăcăminte (+19,8%), industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (+25,8%), producția de echipamente de măsură, verificare și control (+60,4%), precum și în repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (+64,8%). Pe de altă parte, scăderea industriei alimentare cu 5,7% a diminuat cu 1,1 p.p. ritmul de creștere a industriei prelucrătoare.

Investițiile private se mențin în creștere constantă. În ianuarie-septembrie 2025 volumul investițiilor în active imobilizate s-a majorat cu 17%, însumând 24,9 mld. lei. Investițiile proprii ale agenților economici au înregistrat o creștere cu 19,8%, datorită promovării politicilor de stimulare a investițiilor. Au fost în creștere și investițiile finanțate din credite și împrumuturi interne (+33,6%), din credite și împrumuturi externe (+0,9%) și din bugetul de stat și bugetele UAT (+15%). Totodată, s-au diminuat investițiile finanțate din fondul rutier (-11,8%), precum și investițiile finanțate din străinătate (-6,1%).

În ianuarie-septembrie 2025, comerțul cu amănuntul a crescut cu 7,4% față de aceeași perioadă din 2024, semnalând o revigorare a consumului de bunuri de larg consum, susținută de o cerere stabilă din partea gospodăriilor. În același timp, serviciile prestate populației au avansat cu 12,4%, indicând o revitalizare a cererii pentru servicii personale și recreative, pe fondul unei încrederi sporite a consumatorilor și al unei posibile reorientări a comportamentului de consum către servicii. **Comerțul cu ridicata s-a redus cu 0,1%**, sugerând o posibilă scădere a cererii intermediare sau o încetinire a activității comerciale între companii, pe fondul stocurilor acumulate sau al unei cereri finale mai slabe. În contrast, serviciile furnizate companiilor au crescut cu 13,6% față de aceeași perioadă a anului precedent, confirmând în continuare intensificarea activității economice în sectorul corporativ și o cerere sporită pentru servicii specializate, asociată cu investiții, digitalizare și extinderea operațiunilor.

În ianuarie-septembrie 2025, cererea pentru serviciile de transport a evoluat diferit: numărul pasagerilor transportați a fost în creștere cu 6,9%, în timp ce volumul mărfurilor transportate a înregistrat o creștere de doar 0,8% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Numărul persoanelor care au beneficiat de servicii turistice prestate de agențiile de turism și tur-operatori în perioada ianuarie-septembrie 2025 a crescut cu 6,5% față de aceeași perioadă a anului precedent, însumând 480,7 mii persoane. Turismul emițător a înregistrat 336,5 mii persoane (+0,3% față de ianuarie-septembrie 2024), turismul receptor – 65,8 mii persoane (+28,8%), iar turismul intern – 78,4 mii persoane (+21,2%).

Presiunile inflaționiste continuă să se atenueze treptat. Rata anuală a inflației (septembrie 2025 față de septembrie 2024) a constituit 6,9%, depășind ușor intervalul de variație al țintei stabilite de BNM ($5\% \pm 1,5$ p.p.), dar totodată diminuându-se de la 9,1% în luna ianuarie. Evoluția inflației a fost influențată de factori cu efecte opuse: pe de o parte, seceta din vara anului precedent și majorarea tarifelor la energie electrică și încălzire centralizată în ianuarie au generat presiuni pro-inflaționiste; pe de altă parte, reducerea tarifelor la energia electrică începând cu luna august și ieftinirea sezonieră a fructelor și legumelor au avut un efect dezinflaționist. Ca răspuns la reducerea treptată a presiunilor inflaționiste, Banca Națională a Moldovei a continuat relaxarea politicii monetare, diminuând rata de bază de la 6,5% în februarie la 6,0% în septembrie (-0,5 p.p.).

Leul moldovenesc s-a depreciat față de Euro, dar s-a apreciat față de dolarul SUA. În luna septembrie 2025 moneda națională a marcat o depreciere de 1,55% față de Euro în termeni nominali (de la 19,31 lei pentru 1 Euro la 01.01.2025 până la 19,61 lei la 30.09.2025). Față de dolarul SUA, leul moldovenesc s-a apreciat cu 9,5%. Stocul activelor valutare de rezervă ale BNM la sfârșitul lunii septembrie 2025 a atins 5163,7 mil. Euro (asigurând circa 5,8 luni de import), micșorându-se cu 1,6% comparativ cu nivelul înregistrat la sfârșitul anului 2024 și fiind în creștere cu 1,4% față de situația la 30.09.2024.

Creditarea a înregistrat o creștere semnificativă pe parcursul perioadei ianuarie-septembrie 2025, impulsivă în principal de ratele dobânzilor relativ mici. Acest factor a stimulat cererea pentru credite, astfel încât în perioada ianuarie-septembrie 2025 creditele noi au înregistrat majorare cu 27,6% față de perioada similară a anului 2024, fapt ce a determinat creșterea cu 33,7% a portofoliului de credite. Concomitent, pe fondul majorării dobânzilor la depozite, volumul depozitelor noi atrase la termen s-a majorat cu 32%.

Situația finanțelor publice în perioada ianuarie-septembrie 2025 indică o creștere a veniturilor cu 14,6% și a cheltuielilor cu 13,5% față de aceeași perioadă a anului precedent. Suma veniturilor colectate la buget a atins valoarea de 92,9 mld. lei. În comparație cu perioada similară a anului trecut, au fost acumulate venituri mai mari din: contribuții salariale (+12,7%), granturi primite de la organizațiile internaționale (de 2 ori), TVA pentru bunurile și serviciile produse în Moldova (+17,8%) și TVA la mărfurile importate (+8,0%). Cheltuielile au crescut cu 13,5%, ajungând la 98,4 mld. lei. S-au majorat semnificativ alocările în următoarele direcții: protecție socială (+15,5%), învățământ (+14,1%), servicii în domeniul economiei (+20,2%). Deficitul bugetar a ajuns la nivelul de 5,5 mld. lei, fiind cu 149,7 milioane lei (sau cu 2,7% mai mic) față de deficitul bugetar din ianuarie-septembrie 2024.

Datoria de stat administrată de Guvern se menține în creștere, dar rămâne la un nivel sustenabil. În ianuarie-septembrie 2025 soldul datoriei de stat a atins nivelul de 127,3 mld. lei și a înregistrat o majorare cu 15,8% comparativ cu aceeași dată din anul precedent. Datoria de stat internă a însumat 47,9 mld. lei, în creștere cu 12,9% și datoria de stat externă – 4,7 mld. dolari SUA (79,4 mld. lei), care a sporit cu 22,4%. Deși datoria de stat administrată de Guvern s-a majorat pe parcursul anului 2025, aceasta rămâne la un nivel sustenabil.

Deficitul contului curent al balanței de plăți externe s-a deteriorat. Restabilirea cererii interne și micșorarea continuă a remiterilor primite din străinătate au condus la creșterea cu circa 41% a deficitului contului curent al balanței de plăți în ianuarie-septembrie 2025, atingând 2,9 mld. dolari (19,5% în raport cu PIB). Apropierea de zona conflictului și situația complicată din regiune au afectat volumul remiterilor personale primite din străinătate, care s-au diminuat cu 3,1%, constituind 81,3 mld. dolari (9,2% raportat la PIB). Concomitent, intrările de investiții străine directe au fost în creștere cu 31% față de 9 luni 2024, datorate în mare parte profiturilor reinvestite.

Exporturile au înregistrat o ușoară creștere, marcând o revenire după scăderile anterioare, susținută de mărfurile produse local, însă afectată de diminuări în câteva sectoare cheie precum agricultura și industria. În ianuarie-septembrie 2025, exporturile au însumat 2 626,1 mil. dolari, în creștere cu 0,3% față de aceeași perioadă din 2024. Principalii factori care au contribuit la această ușoară evoluție au fost cererea externă și revigorarea sectorului agroalimentar. Exporturile de mărfuri autohtone (77,9% din totalul exporturilor) au înregistrat o creștere de 3,3% față de aceeași perioadă a anului 2024, având o contribuție pozitivă de 2,5 p.p., în timp ce reexporturile de mărfuri străine (22,1% din total exporturi) s-au micșorat cu 9,0% comparativ cu aceeași perioadă din anul precedent și au influențat negativ exporturile totale cu 2,2 p.p. Totodată, creșterea cererii interne a determinat o majorare a valorii importurilor, însumând 7 848,6 mil. dolari, care a stimulat achizițiile de bunuri din exterior destinate atât pentru consumul final, cât și pentru activitatea economică și investițională. Importurile au fost de 3 ori mai mari decât exporturile, iar gradul de acoperire a importurilor prin exporturi a fost de doar 33,5%. În rezultat, deficitul balanței comerciale a înregistrat o creștere de 30,7%, de la -3 995,2 mil. dolari în 2024 la -5 222,5 mil. dolari în 2025.

Câștigul salarial mediu lunar brut a înregistrat o creștere de 1,9% în termeni reali. În perioada ianuarie-septembrie 2025, acesta a atins 15 176 lei pentru un salariat din economia națională, marcând o majorare de 10,1% față de perioada similară a anului 2024 în termeni nominali și cu 1,9% în termeni reali. Exprimat în valută străină, câștigul mediu lunar echivalează cu aproximativ 778 euro sau 867 dolari SUA. În sectorul bugetar, câștigul salarial mediu lunar a fost de 12 978 lei, în creștere cu 11,3% nominal și 3% real. În sectorul real al economiei, acesta a ajuns la 15 718 lei, înregistrând o majorare de 8,3% în termeni nominali și 0,3% în termeni reali.

Mărimea medie a **pensiei lunare** la 1 octombrie 2025 a constituit 4419,2 lei și s-a majorat cu 11,5% (în termeni nominali) față de aceeași dată a anului 2024.

Cererea pentru forța de muncă a crescut în trimestrul III comparativ cu trimestrul II al anului 2025. Numărul populației ocupate a fost de 856 mii persoane, înregistrând o creștere cu 64,1 mii (+8,1%) față de trimestrul II 2025. Rata de ocupare a fost de 43,4%, în creștere cu 3,3 p.p.

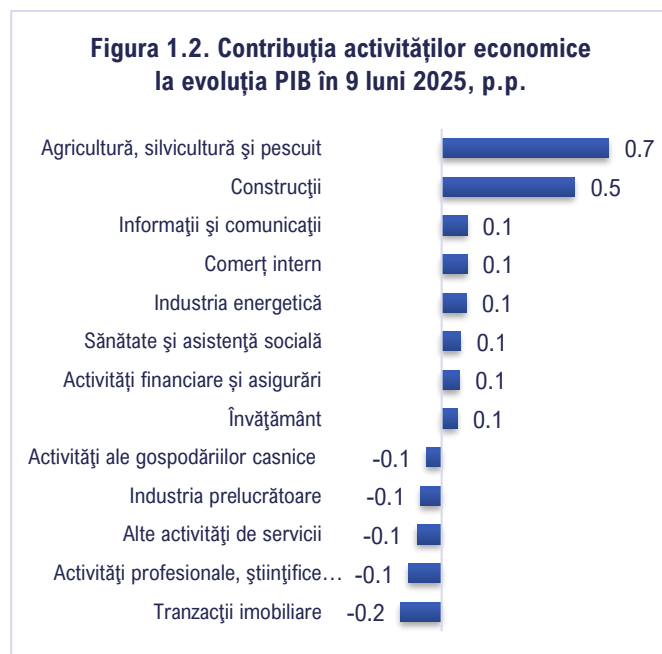
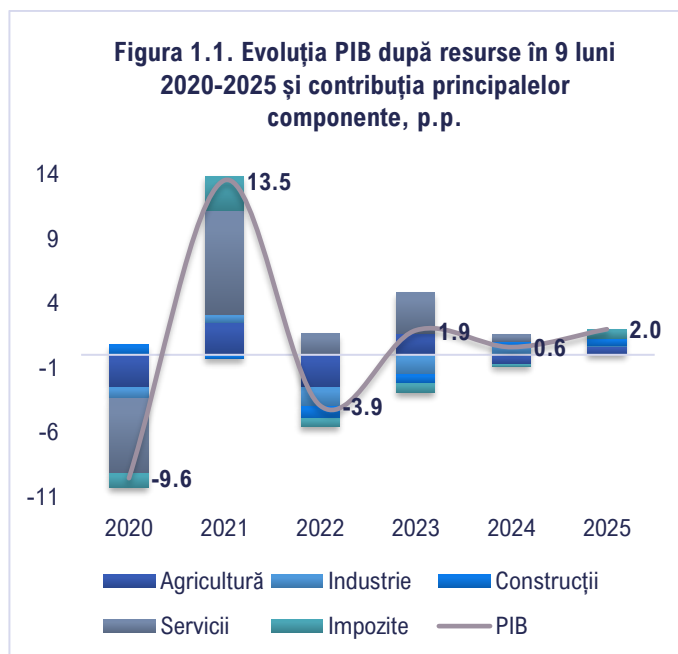
Numărul șomerilor în trimestrul III 2025, estimat conform definiției Biroului Internațional al Muncii (BIM), a fost de circa 31 mii persoane și s-a diminuat cu 5,5% comparativ cu trimestrul II al anului curent (32,8 mii pers.). **Rata șomajului** (ponderea șomerilor BIM în forța de muncă) a constituit 3,5%, fiind sub nivelul trimestrului II (4%).

Numărul **șomerilor înregistrați** la oficiile forței de muncă în ianuarie-septembrie 2025 a constituit circa 13,5 mii persoane și a fost în creștere cu 2,6% față de perioada similară a anului 2024.

1. Sectorul real

1.1. Produsul Intern Brut

În perioada ianuarie-septembrie 2025, economia națională a înregistrat o creștere a PIB de 2,0% față de perioada corespunzătoare a anului precedent, susținută de un avans al valorii adăugate brute de 1,5% și de o creștere robustă a impozitelor nete pe produs (+5,1%). Evoluția reflectă o consolidare treptată a activității economice, pe fondul performanțelor pozitive în mai multe sectoare-cheie.

Sursă: Biroul Național de Statistică

Cea mai accentuată contribuție la creșterea PIB în 9 luni 2025 a fost generată de **sectorul agricol**. După performanțele slabe din prima parte a anului, agricultura a consemnat, pe ansamblul celor nouă luni, o creștere de 8,6%, reflectând recuperarea producției agricole și condiții climatice mai favorabile comparativ cu anul trecut.

Construcțiile au continuat să fie un motor important al creșterii economice, cu o majorare de 8,1% a valorii adăugate brute. Construcțiile în clădiri rezidențiale au avut cel mai mare impact, investițiile cărora s-au majorat cu 26,2%, factorul de bază fiind cererea populației pentru locuințe, alimentată de condițiile favorabile ale Programului Prima casă plus, precum și de condițiile de creditare relativ favorabile. S-au majorat și investițiile în construcții inginerești, cu aproximativ 13%, datorită implementării proiectelor de infrastructură finanțate mai ales din surse publice. Investițiile în construcția clădirilor nerezidențiale, de asemenea, au crescut cu 7%, fiind impulsionate de politicile guvernamentale de stimulare a reinvestirii profiturilor, implementarea Programului „373”, dar și de intensificarea cererii pentru spații industriale și comerciale.

Cu o pondere de 6,7% în structura PIB, activitatea **informații și comunicații** a continuat să fie unul dintre cele mai dinamice sectoare ale economiei naționale. Majorarea valorii adăugate cu 1,4% în acest sector a avut un impact de 0,1 p.p. la creșterea PIB. Dezvoltarea constantă a acestei ramuri se datorează pe de o parte cererii crescânde pentru serviciile de informatică, orientate preponderent spre export, iar pe de altă parte de politicile Guvernului orientate spre inovarea și digitalizarea economiei – atât a sectorului privat, cât și a administrației publice.

Comerțul intern (comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și motocicletelor) a înregistrat, în ianuarie-septembrie 2025, o creștere moderată de 0,7%, având un impact pozitiv, dar limitat, asupra dinamicii PIB (+0,1 p.p.). Evoluția sectorului reflectă o redresare treptată a cererii de consum, susținută de creșterea veniturilor disponibile, de dinamica pozitivă a ocupării forței de muncă și de temperarea presiunilor inflaționiste. Totodată, contribuția relativ modestă a comerțului indică prudența persistentă a consumatorilor, pe fondul incertitudinilor economice și al ajustării comportamentului de consum după șocurile din anii precedenți.

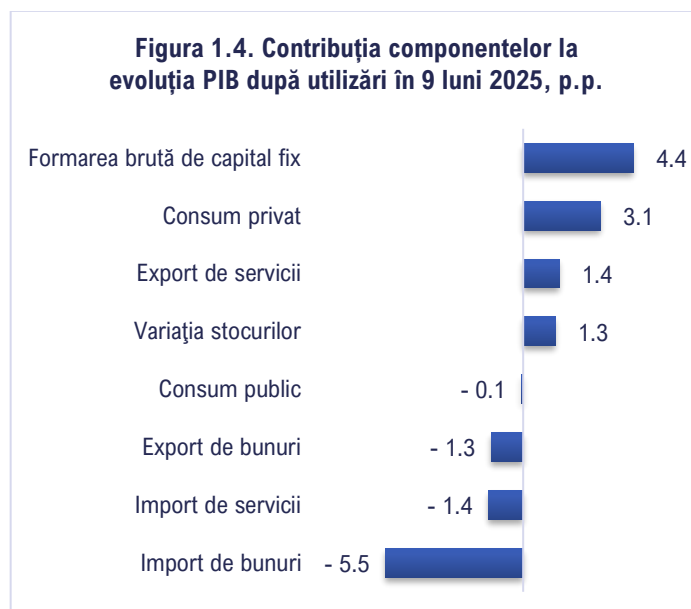
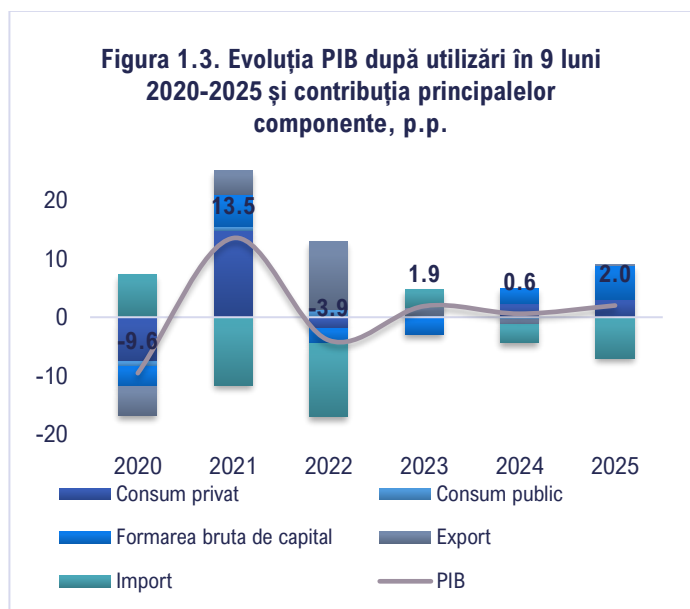
Industria energetică (producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat) a consemnat o creștere de 8,7%, având un impact de 0,1 p.p. asupra PIB. Avansul a fost susținut de majorarea producției interne, inclusiv din surse regenerabile, de investițiile în infrastructură și de creșterea cererii finale.

Un impact pozitiv moderat a provenit și din alte activități economice: activități financiare și asigurări (+2,0%), servicii administrative și activități de suport (+2,7%), administrație publică și apărare (+1,2%), sănătate și asistență socială (+1,2%), învățământ (+1,0%), transport și depozitare (+0,5%). În sens opus, industria prelucrătoare (-1,1%) și tranzacțiile imobiliare (-2,0%) au continuat să frâneze creșterea economică, alături de scăderi mai accentuate în activitățile profesionale, științifice și tehnice, alte servicii și activitățile gospodăriilor casnice pentru consum propriu.

Analiza PIB pe utilizări indică faptul că creșterea economică de 2,0% înregistrată în ianuarie-septembrie 2025 a fost determinată preponderent de consolidarea cererii interne, în special prin dinamica investițiilor, în timp ce contribuția consumului a fost mai moderată, iar exportul net a avut un impact negativ asupra creșterii economice.

Formarea brută de capital fix a reprezentat componenta cu cel mai mare impact asupra creșterii PIB, contribuind cu +4,4 p.p. la dinamica economică. În perioada analizată, investițiile au crescut cu 22,4%, evoluție susținută de majorări la toate categoriile de active: mașini și utilaje (+27,3%), clădiri și construcții speciale (+16,9%), alte tipuri de investiții (+103,5%). Această dinamică reflectă intensificarea investițiilor productive, stimulată de programele guvernamentale de sprijin, de condițiile financiare relativ favorabile și de accelerarea proiectelor de infrastructură. Creșterea robustă a FBCF consolidează premisele pentru extinderea capacității de producție, creșterea productivității și sporirea competitivității economiei pe termen mediu și lung, contribuind totodată la consolidarea rezilienței economice.

Consumul final total a înregistrat o creștere de 2,9%, având o contribuție pozitivă (+3 p.p.), dar mai redusă comparativ cu investițiile. Evoluția a fost determinată în principal de consumul privat, care a crescut cu 3,7%, pe fondul majorării veniturilor disponibile ale populației și al accesului sporit la creditare. Creșterea consumului populației a fost susținută în special de consumul de servicii (+4,3%), indicând o normalizare a structurii cererii, dar și de consumul de bunuri (+2,2%). Totodată, cheltuielile rezidenților peste hotare au crescut semnificativ (+36,7%), reflectând mobilitatea sporită a populației, în timp ce cheltuielile nerezidenților pe teritoriul economic al țării au avansat cu 12,7%. În contrast, consumul final al administrației publice a stagnat (0,0%), iar consumul instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației a înregistrat o scădere (-3,5%), limitând contribuția totală a consumului la creșterea PIB.

Sursă: Biroul Național de Statistică

Exportul a crescut marginal, cu 0,5%, însă structura acestuia evidențiază o divergență pronunțată între bunuri și servicii. Exporturile de bunuri au scăzut cu 7,7%, pe fondul cererii externe slabe și al efectelor persistente ale secetei din 2024 asupra producției agricole. În schimb, exporturile de servicii au înregistrat o creștere robustă de 9,7%, confirmând reorientarea structurală a economiei către servicii cu valoare adăugată mai mare, în special IT, comunicații și servicii de externalizare a proceselor de afaceri. Această evoluție a atenuat parțial impactul negativ al exporturilor de bunuri și a susținut dinamica PIB. **Importurile** au crescut cu 12,2%, reflectând intensificarea cererii interne, atât din partea consumului, cât și a investițiilor. Importurile de bunuri (+11,8%) și de servicii (+14,1%) au avut o dinamică superioară exporturilor, ceea ce a condus la adâncirea exportului net, acesta exercitând o contribuție negativă semnificativă (-6,8 p.p.) asupra creșterii PIB.

Structura creșterii economice din ianuarie-septembrie 2025 evidențiază o consolidare a cererii interne, impulsionată de intensificarea investițiilor și de dinamica pozitivă a consumului populației. Deși exporturile de bunuri au înregistrat o scădere pe fundalul cererii externe reduse, evoluția favorabilă a exporturilor de servicii confirmă reorientarea structurală a economiei către sectoare cu valoare adăugată mai mare. Aceste tendințe conturează premise solide pentru o creștere sustenabilă și o sporire graduală a rezilienței economiei naționale.

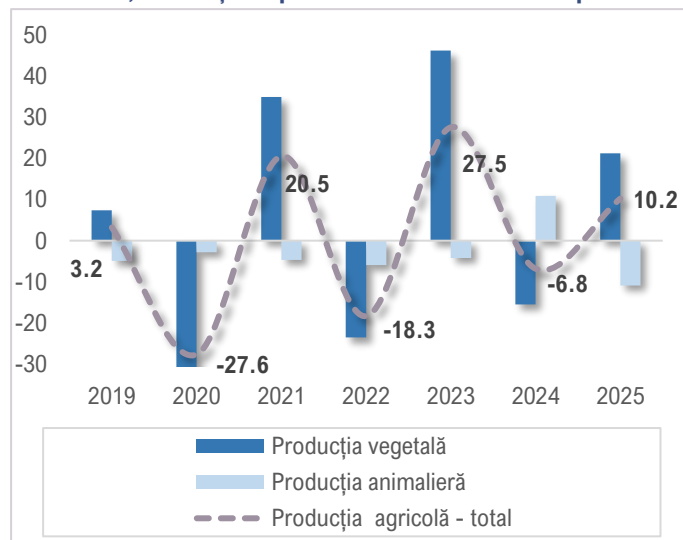
1.2. Agricultură

În ianuarie-septembrie 2025 producția agricolă a înregistrat o creștere cu 10,2% față de aceeași perioadă a anului precedent. Această creștere se datorează majorării cu 21,2% a producției vegetale, ca urmare a condițiilor climatice favorabile.

↑ Producția vegetală s-a majorat cu 21,2%.

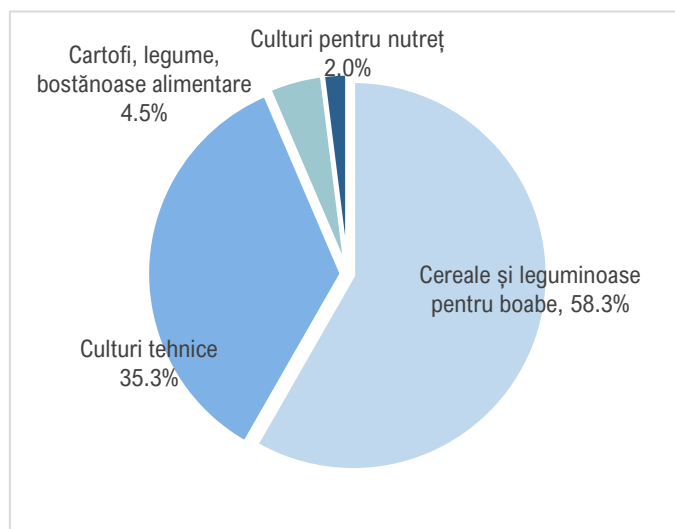
↓ Producția animalieră a scăzut cu 10,9%;

Figura 1.5. Evoluția producției agricole în ianuarie-septembrie 2019-2025, în % față de perioada similară al anului precedent

Sursă: Biroul Național de Statistică

Figura 1.6. Structura suprafețelor însămânțate cu culturi agricole în anul 2025, %

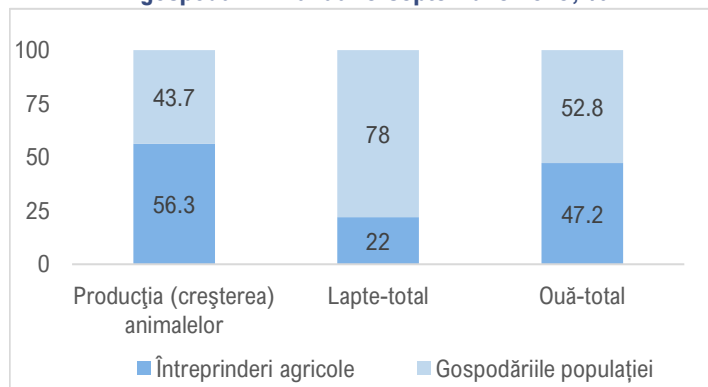

Sursă: Biroul Național de Statistică

Majoritatea culturilor agricole au înregistrat creșteri ale roadei medii la hectar și au contribuit pozitiv la evoluția producției agricole: grâu de toamnă și primăvară (+29%), orz de toamnă și primăvară (+30,2%), porumb pentru boabe (+5,9%), floarea-soarelui (+26,8%), sfeclă de zahăr (+96,6%), rapiță (+33,7%), soia (+73,8%), cartofi (117,1%), legume de câmp (+36,5%), struguri (+8,5%). O influență negativă a avut scăderea producției de fructe sămânțoase și sămburoase (-8,7%), ca urmare a valurilor de înghețuri târzii din primăvara anului 2025, care au afectat înflorirea și rodirea, precum și a episoadelor severe de grindină ce au afectat livezile din unele regiuni ale țării.

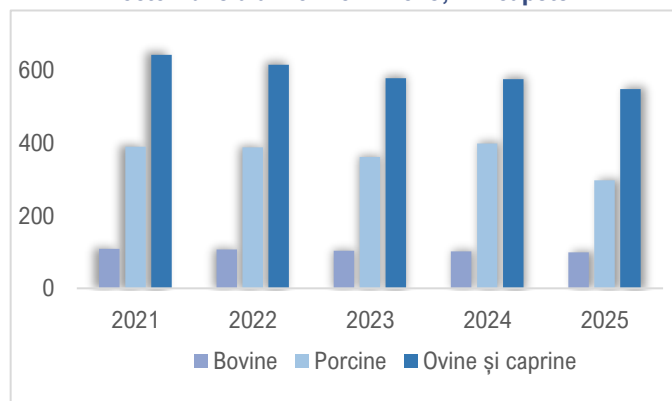
Micșorarea volumului producției animaliere cu 10,9% a fost determinată în principal de reducerea cu 14,1% a volumului producției (creșterii) animalelor, în timp ce producția de ouă a înregistrat o creștere cu 1%, iar producția de lapte a scăzut cu 0,3% comparativ cu perioada similară din anul precedent. Conform situației din 1 octombrie 2025, față de data respectivă a anului precedent, efectivul de porcine a fost în descreștere cu 23,5% din cauza focarelor de pestă porcină depistate în mai multe localități din țară. Efectivul de bovine a scăzut cu 3,3%, ca urmare a descreșterii efectivului în gospodăriile populației cu 8,1%. Totodată, s-a diminuat efectivul de vaci pentru lapte cu 4,8% și cel de ovine și caprine - cu 2,8%. Efectivul de păsări în întreprinderile agricole, pe de altă parte, a crescut cu 19,8%.

Figura 1.7. Ponderea producției animaliere pe tipuri de gospodărie în ianuarie-septembrie 2025, %

Sursă: Biroul Național de Statistică

Figura 1.8. Evoluția efectivului de animale la situația din 1 octombrie a anilor 2021-2025, mii capete

Sursă: Biroul Național de Statistică

Factorii de bază ce au influențat evoluția sectorului agricol perioada ianuarie-septembrie 2025:

- ↑ Condițiile climatice favorabile, care au susținut culturile agricole și ca urmare volumul producției vegetale s-a majorat cu 21,2%;
- ↑ Majorarea efectivului de păsări în întreprinderile agricole (+19,8%);
- ↑ Productivitatea relativ ridicată a vacilor și, respectiv, a producției de lapte (+7,7%);
- ↑ Productivitatea relativ ridicată a păsărilor și, respectiv, a producției de ouă (+1%).
- ↓ Micșorarea efectivului de bovine (-3,3%) și porcine (-23,5%) la situația din 1 octombrie 2025 comparativ cu aceeași dată a anului 2024;
- ↓ Micșorarea efectivului de vaci pentru lapte (-4,8%), ovine și caprine (-2,8%).

1.3. Industria

Sectorul industrial a înregistrat o creștere cumulativă de 3%, în ianuarie-septembrie 2025, față de aceeași perioadă a anului precedent. Industria prelucrătoare a produs cu 2,5% mai mult, astfel generând un impact de 2 p.p. Producția de energie și industria extractivă, de asemenea, au sporit cu 9,1% și 4,7%, contribuind cu 0,8 p.p. și 0,2 p.p. , respectiv.

Producția industriei prelucrătoare s-a majorat în special datorită evoluției activităților următoare:

- Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (+19,8%);
- Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (+25,8%);
- Fabricarea echipamentelor de măsură, verificare, control (+60,4%);
- Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (+64,8%).

Scăderea industriei alimentare cu 5,7% a diminuat creșterea manufacturii cu 1,1 p. p. Acest declin a fost determinat de volumul mai redus al producției de: uleiuri și grăsimi animale și vegetale (-64,9%), fructe și legume prelucrate (-12,9%), produse de morărit (-3,8%) și produse lactate (-2,6%).

Figura 1.9. Evoluția lunară a industriei prelucrătoare în anii 2024-2025, % f.a.p.

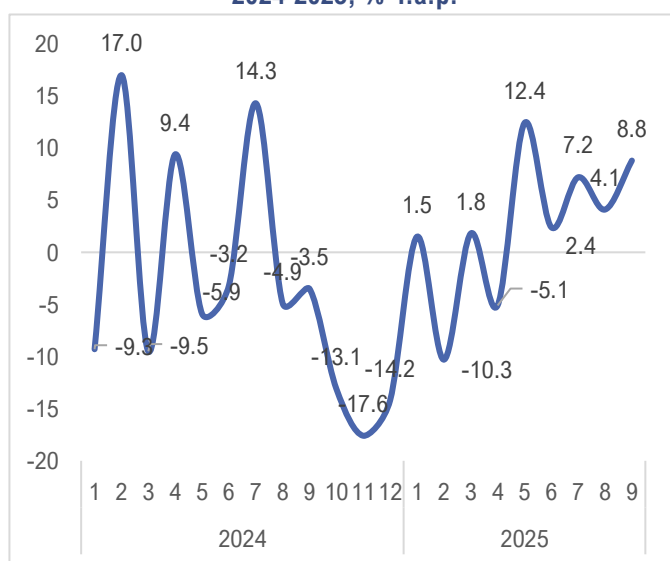
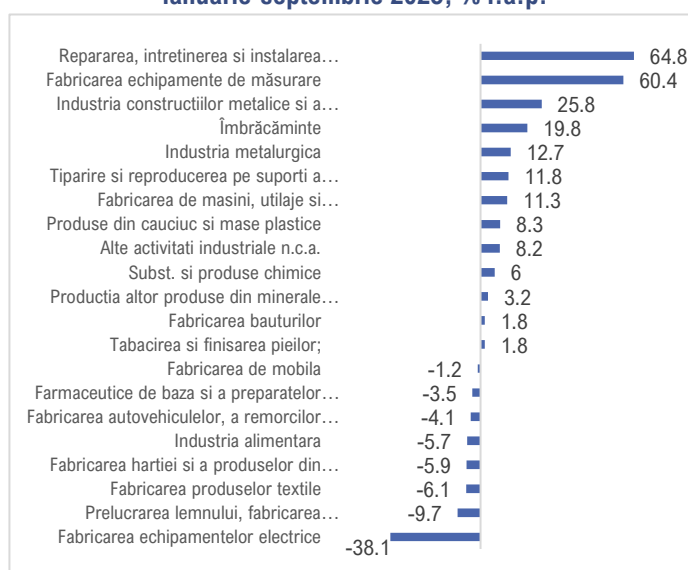

Figura 1.10. Evoluția ramurilor industriei prelucrătoare în ianuarie-septembrie 2025, % f.a.p.

Sursa: Biroul Național de Statistică

Producția locală de energie electrică s-a majorat cu 9,1%. Cumulativ în perioada ianuarie-septembrie au fost produși în jur de 1358 mil kWh, ceea ce reprezintă aproximativ 42,8% din totalul consumului de energie. Din energia produsă local, 920 mil kWh sau 67,7% provin din surse regenerabile. Cea mai mare pondere a energiei din surse regenerabile îi revine celei de origine solară (64,6%), urmată de energia eoliană (27,5%), cea hidroelectrică (6,7%) și din biogaz (1,2%).

Industria extractivă a crescut cu 4,7%, având un impact pozitiv de 0,2 p. p. Extracția de pietriș și prundiș a crescut cu 24,4%, iar cea de nisip cu 2,1%. Aceste evoluții sunt explicate de activitatea de construcții, care s-a extins cu 37,3% în aceeași perioadă.

În profil teritorial, au înregistrat creșteri ale producției industriale regiunile: UTA Găgăuzia (+8,5%), Centru (+5,4%) și mun. Chișinău (3,1%), iar în regiunea Sud producția industrială s-a diminuat cu 3,2% și la Nord cu 0,3%.

La nivel sectorial, industria bunurilor de capital a continuat să crească, fiind cu 8,7% mai mare față de aceeași perioadă a anului trecut. Alte sectoare industriale care au înregistrat creșteri sunt cele ale: activităților legate de energie (+4,8%), bunurilor intermediare (+3,8%), și a bunurilor de uz curent (+0,5%). În același timp industria bunurilor de folosință îndelungată a scăzut cu 0,6%.

Factorii de influență asupra sectorului industrial:

- ↑ Creșterea producției manufacturiere, în special în: îmbrăcăminte, construcții metalice și produse din metal, echipamente de măsură, repararea și întreținerea echipamentelor;
- ↑ Creșterea producției de energie, în special din surse regenerabile;
- ↑ Creșterea industriei extractive;
- ↓ Diminuarea industriei alimentare.

1.4. Investiții în active imobilizate

Volumul investițiilor în ianuarie-septembrie 2025 a atins totalul de 24,9 mld. lei și s-au majorat cu 17% față de aceeași perioadă a anului precedent. Rezultatul pozitiv a fost determinat de evoluția investițiilor finanțate din sursele proprii ale agenților economici, credite interne și din bugetul de stat și a unităților administrativ teritoriale. În același timp, investițiile finanțate din fondul rutier, din surse străine și din alte surse s-au diminuat.

Investițiile din sursele proprii ale agenților economici au reprezentat 66,9% din total, astfel creșterea acestora cu 19,8% a generat un impact pozitiv de 12,9 p. p. Majorarea investițiilor din surse proprii se datorează promovării politicilor de stimulare a investițiilor, precum introducerea cotei 0% pentru profitul reinvestit.

Investițiile finanțate din împrumuturi interne (10,3% în total) au fost cu 33,6% mai mari, contribuind la evoluția investițiilor totale cu +3,0 p.p.

Investițiile publice¹ au sporit cu 7,9%. Au avut un impact pozitiv creșterile investițiilor finanțate din bugetul de stat (+24,3%) și din bugetele unităților administrativ teritoriale (+4,6%). Totodată, investițiile finanțate din fondul rutier au scăzut cu 11,8%, iar cele din fondul ecologic cu 0,1%.

Figura 1.11. Evoluția volumului investițiilor în ianuarie-septembrie 2020-2025, %

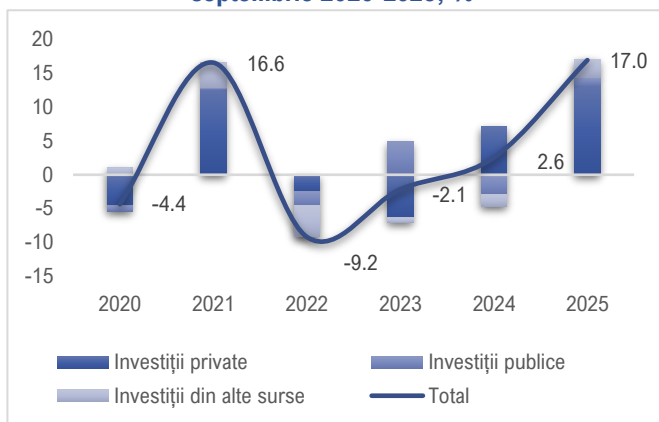

Figura 1.12. Evoluția trimestrială a volumului investițiilor după sursele de finanțare în anii 2023-2025, %

Sursă: Biroul Național de Statistică, calculele MDED

Investițiile finanțate din surse externe au avut o evoluție modestă, fiind cu 0,9% mai mari față de aceeași perioadă a anului trecut. Acestea au avut o contribuție nesemnificativă la evoluția totală (+0,04 p.p.).

În ianuarie-septembrie 2025, **după sursele de finanțare**, investițiile au înregistrat următoarele evoluții:

- surse proprii ale agenților economici: +19,8% (16701,3 mil. lei, contribuția +12,9 p.p.);
- credite și împrumuturi interne: +33,6% (2575,4 mil. lei, contribuția +3,0 p.p.);
- bugetul de stat +24,3% (1634,7 mil. lei, contribuția +1,5 p.p.);
- bugetele unităților administrativ teritoriale +4,6% (1221,5 mil. lei, contribuția +0,3 p.p.);
- credite și împrumuturi externe: +0,9% (930,2 mil. lei, contribuția +0,04 p.p.);
- alte surse: -5,2% (302,4 mil. lei, contribuția -0,1 p.p.);
- surse străine: -6,1% (779,7 mil. lei, contribuția -0,2 p.p.);
- fondul rutier: -11,8% (783,2 mil. lei, contribuția -0,5 p.p.).

¹ Investițiile publice cuprind investiții finanțate din bugetul de stat, bugetele locale, fondul rutier și fondul ecologic.

Figura 1.13. Sursele de finanțare ale investițiilor după contribuția acestora la evoluția investițiilor, în ianuarie-septembrie 2025 (p.p. + influență pozitivă; - influență negativă)

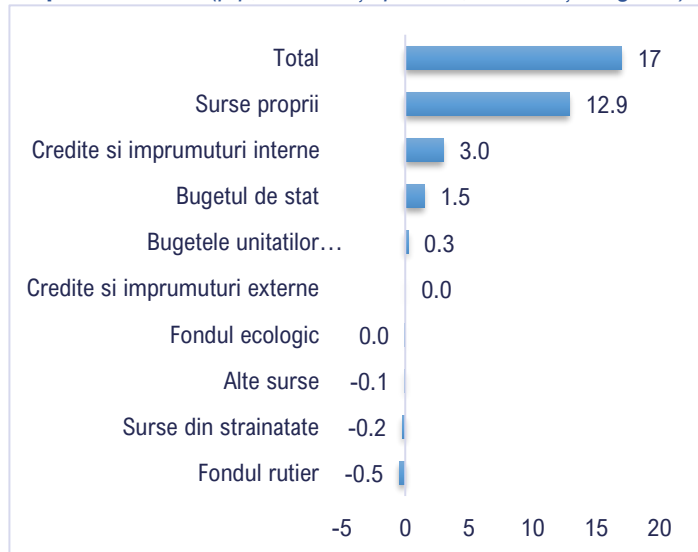
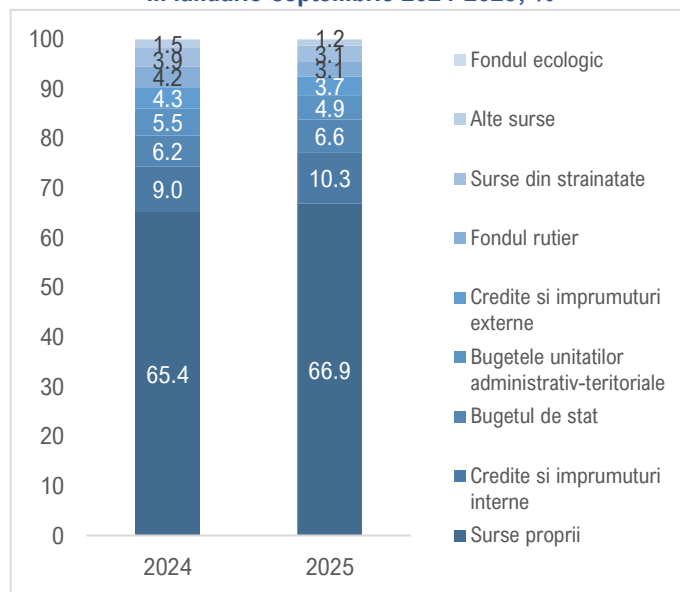

Figura 1.14. Structura investițiilor după sursele de finanțare în ianuarie-septembrie 2024-2025, %

Sursă: Biroul Național de Statistică, calculele MDED

Pe categorii de active, s-au majorat investițiile în majoritatea tipurilor de active: în clădiri rezidențiale și cele nerezidențiale, construcții ingineresti, mașini și utilaje, mijloace de transport, terenuri etc., excepție fiind resursele minerale, care s-au diminuat.

Investițiile în construcții reprezintă 43,4% din totalul investițiilor. Acestea s-au majorat cu 14,8% în ianuarie-septembrie 2025. Investițiile în clădiri rezidențiale au crescut cu 26,2% și cu 7,0% în clădiri nerezidențiale. Investițiile în construcțiile ingineresti s-au mărit cu 13,0%, fiind finanțate atât din surse publice, cât și din împrumuturile organizațiilor internaționale.

Investițiile în mașini și utilaje, care au o importanță semnificativă pentru economie, s-au majorat cu 15,1%. De asemenea, au crescut investițiile în terenuri (+45,6%) și în mijloace de transport (+5,7%).

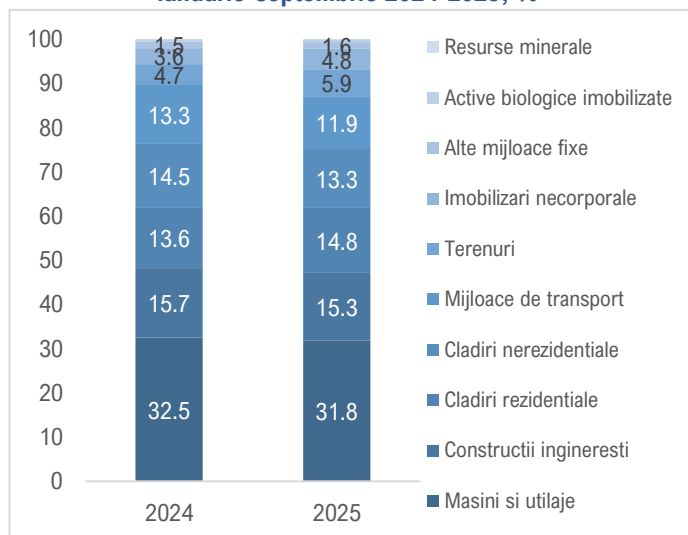
Analiza investițiilor după tipurile de active indică următoarele evoluții:

- mașini, utilaje și instalații: +15,1% (7943,4 mil. lei, contribuția +4,9 p.p.);
- clădiri de locuit (rezidențiale): +26,2% (3682,7 mil. lei, contribuția +3,6 p.p.);
- terenuri: +45,6% (1473,4 mil. lei, contribuția +2,2 p.p.);
- construcții ingineresti: +13,0% (3811,3 mil. lei, contribuția +2,0 p.p.);
- imobilizări necorporale: +55,2% (1187,5 mil. lei, contribuția +2,0 p.p.);
- clădiri nerezidențiale: +7,0% (3323,0 mil. lei, contribuția +1,0 p.p.);
- mijloace de transport: +5,7% (2977,9 mil. lei, contribuția +0,8 p.p.);
- alte mijloace fixe: +24,3% (395,1 mil. lei, contribuția +0,4 p.p.);
- active biologice: +30,2% (150,7 mil. lei, contribuția +0,2 p.p.);
- resurse minerale: -3,6% (3,6 mil. lei, contribuția -0,0 p.p.).

Figura 1.15. Gradul de influență asupra evoluției investițiilor pe tipuri de active, ianuarie-septembrie 2025
(+ influență pozitivă; - influență negativă)

Figura 1.16. Structura investițiilor după tipuri de active în ianuarie-septembrie 2024-2025, %

Sursă: Biroul Național de Statistică, calculele MDED

Factorii principali care au influențat activitatea investițională în ianuarie-septembrie 2025 au fost:

- ↑ promovarea politicilor de stimulare a investițiilor;
- ↑ majorarea investițiilor finanțate din surse publice
- ↑ îmbunătățirea condițiilor de creditare;
- ↓ incertitudinile în rândul investitorilor create de războiul din Ucraina.

1.5. Comerțul intern de bunuri și servicii

Comerțul intern cu amănuntul a înregistrat o creștere de 7,4% în ianuarie-septembrie 2025 față de perioada similară a anului precedent, fapt ce indică o revigorare a consumului de bunuri de larg consum. Această evoluție sugerează o dinamică pozitivă a consumului, susținută de un context macroeconomic mai bun și de condiții de piață favorabile.

Figura 1.17. Evoluția lunară a comerțului intern de bunuri cu amănuntul și ridicata în ianuarie 2024 – septembrie 2025 (%)

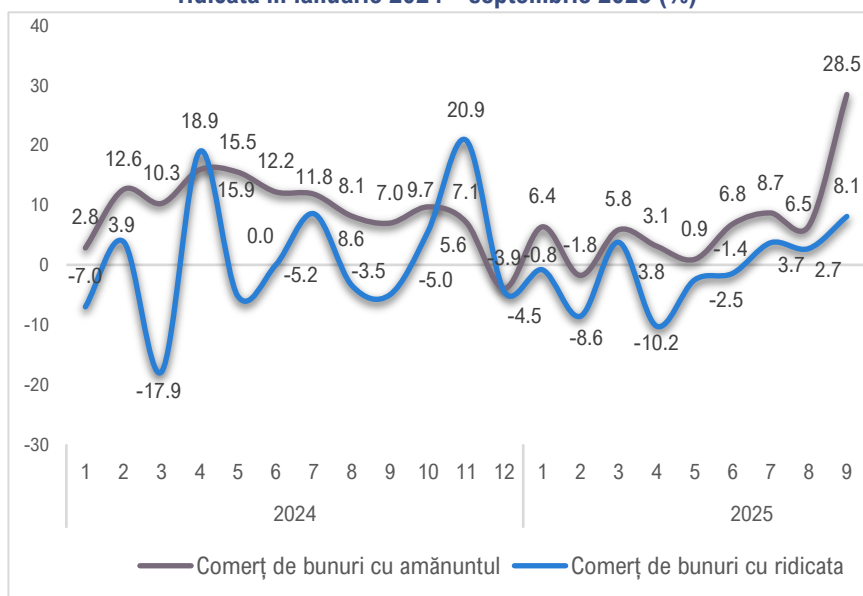
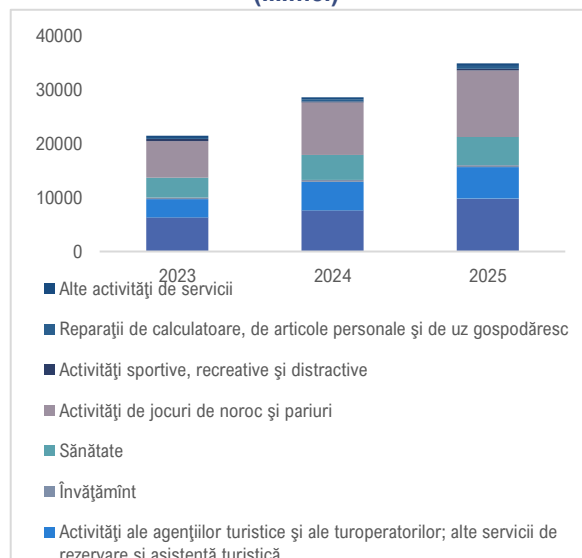

Figura 1.18. Valoarea serviciilor prestate populației în perioada ianuarie-septembrie a anilor 2023-2025 (mil. lei)

Sursa: Biroul Național de Statistică, calcule MDED

Pe de altă parte, **comerțul cu ridicata s-a redus cu 0,1%** în primele nouă luni ale anului, ceea ce poate semnala o reducere a cererii intermediare în lanțurile de aprovizionare sau o scădere a volumului de tranzacții comerciale între companii. Această evoluție negativă poate indica o încetinire a ciclurilor de aprovizionare și distribuție, posibil ca efect al unei cereri finale mai slabe sau al existenței unor stocuri deja acumulate în perioadele anterioare.

În paralel, **serviciile destinate populației au înregistrat o creștere de 13,6%**, sugerând o revitalizare a cererii pentru servicii personale și recreative, cum ar fi cele din domeniile sănătății, educației, întreținerii personale sau ospitalității. Această evoluție ar putea reflecta creșterea încrederii consumatorilor, dar și o posibilă schimbare în comportamentul de consum, în care se observă o tendință mai accentuată spre consumul de servicii, în detrimentul achizițiilor de bunuri.

Figura 1.19. Evoluția lunară a volumului vânzărilor serviciilor prestate întreprinderilor și populației în ianuarie 2024-septembrie 2025 (%)

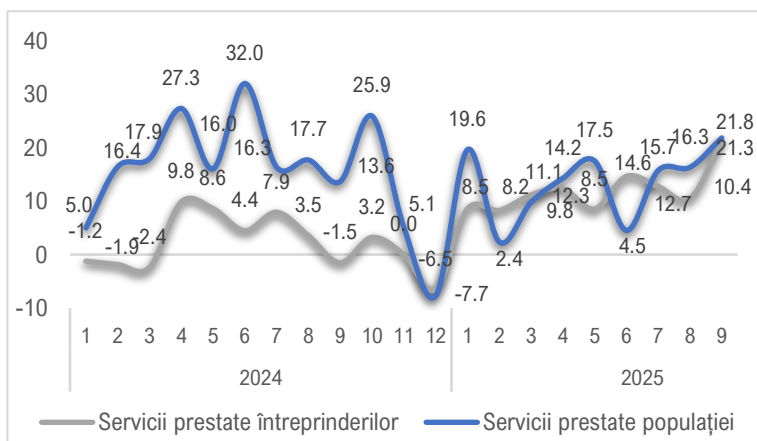
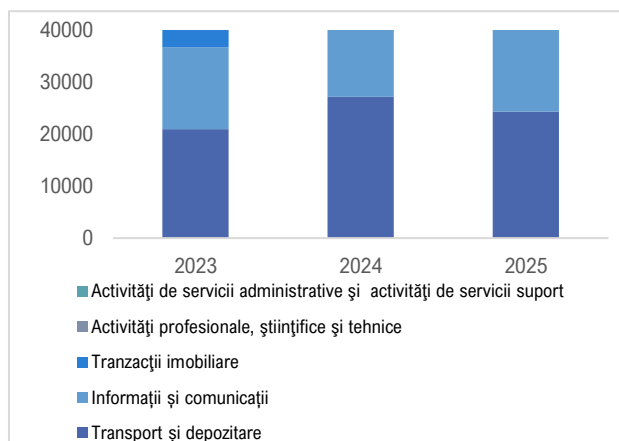

Figura 1.20. Valoarea serviciilor prestate întreprinderilor în perioada ianuarie-septembrie a anilor 2023-2025 (mil. lei)

Sursa: Biroul Național de Statistică, calcule MDED

Totuși, **serviciile furnizate companiilor** au înregistrat o creștere cu 10,3% în perioada ianuarie-septembrie a anului 2025 comparativ cu perioada similară a anului precedent, semnalând o intensificare a activității economice în sectorul corporativ. Această evoluție reflectă o cerere mai ridicată pentru servicii specializate – precum cele de transport, intermediere, IT, consultanță sau servicii tehnice – ceea ce indică o accelerare a investițiilor, a producției și a proceselor de extindere sau digitalizare în mediul de afaceri.

1.6. Transport

Mobilitatea populației este în creștere. În perioada ianuarie-septembrie 2025 numărul de pasageri a crescut cu 6,9% comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, fiind transportați 245,5 mil. pasageri. După modurile de transport, se atestă creșterea numărului de pasageri transportați pe următoarele căi: aerian – cu 39,4%, transportul electric (troleibuze) – cu 8,3%, rutier (autobuze și microbuze) – cu 4,2%. Comparativ cu primele 9 luni ale anului trecut, a scăzut numărul pasagerilor transportați cu transportul feroviar – cu 49,2% și cu transportul fluvial – cu 0,9%.

Volumul mărfurilor transportate de întreprinderile de transport în perioada ianuarie-septembrie 2025 s-a majorat doar cu 0,8%, determinat de creșteri înregistrate în transportul fluvial (+13,1%) și transportul rutier (+1%) și de descreșteri în transportul aerian (-38,1%) și în transportul feroviar (-1,3%).

Figura 1.21. Evoluția trimestrială a numărului de pasageri transportați, mil.pers.

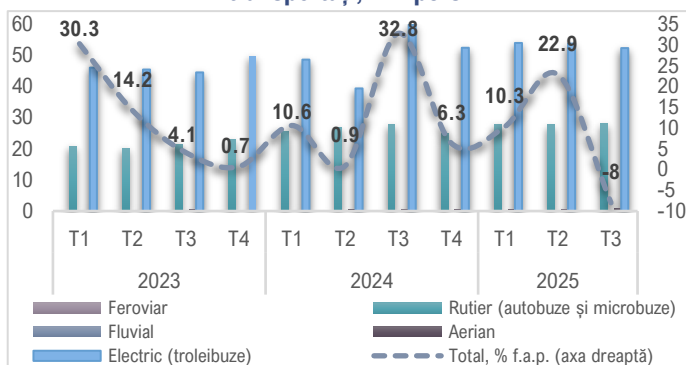

Figura 1.22. Evoluția trimestrială a volumului de mărfuri transportate, mii tone

Sursă: Biroul Național de Statistică

Factorii de bază care au determinat evoluțiile în sectorul transporturilor:

- ↑ Creșterea fluxurilor comerciale interne;
- ↑ Cererea în creștere pentru serviciile de transport public din partea populației;
- ↑ Sporirea accesibilității și competitivității serviciilor de transport public;
- ↑ Sporirea cererii pentru transportul aerian de pasageri.
- ↓ Scăderea cererii pentru transportul aerian de mărfuri.
- ↓ Scăderea cererii de tranzit din Ucraina cu transportul feroviar al Moldovei.

1.7. Turism

În perioada ianuarie-septembrie 2025 numărul de vizitatori (turiști și excursioniști), beneficiari ale serviciilor turistice prestate de agențiile de turism și tur-operatori, a constituit 480,7 mii persoane (cu 6,5% mai mult față de ianuarie-septembrie 2024). Toate tipurile de turism au înregistrat creșteri în această perioadă. Turismul emițător, cu o pondere de 70% în totalul activităților turistice, a înregistrat 336,5 mii persoane (+0,3% față de aceeași perioadă a anului precedent), turismul receptor, cu o pondere de 13,7%, a atins 65,8 mii persoane (+28,8%), iar turismul intern, cu o pondere de 16,3% - 78,4 mii persoane (+21,2%).

Figura 1.23. Evoluția numărului de vizitatori, pe forme de turism, în perioada ianuarie-septembrie 2025, mii persoane

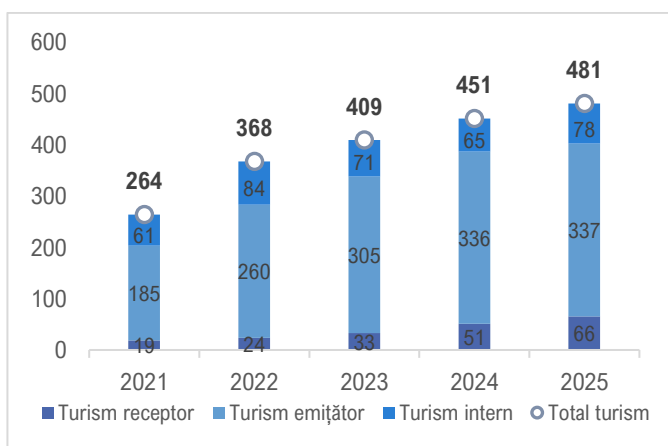
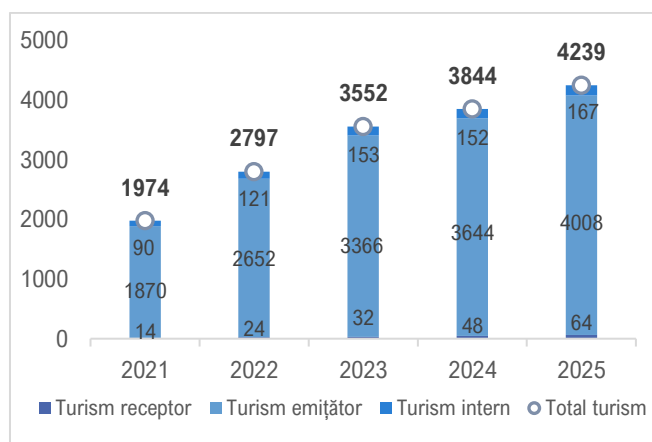

Figura 1.24. Încasările agențiilor de turism și tur-operatori, ianuarie-septembrie 2025, mil. lei

Sursă: Biroul Național de Statistică

În perioada ianuarie-septembrie 2025, în cadrul turismului receptor, majoritatea vizitatorilor străini care au venit în Republica Moldova prin intermediul agențiilor de turism și tur-operatori (95,2%) au fost excursioniști (vizitatori de o zi), veniți în scopuri de odihnă, recreere și agrement. Cele mai mari ponderi au revenit vizitatorilor din România (67,9% din totalul cetățenilor străini primiți în țară) și Italia (17,5%). În ceea ce privește turismul emițător, numărul de turiști și excursioniști care au plecat în străinătate prin agențiile de turism și tur-operatori a fost de 336,5 mii persoane, majoritatea dintre aceștia (99,5%) călătorind în scopuri de odihnă, recreere și agrement. Participanții la turismul intern au totalizat 78,4 mii persoane, dintre care majoritatea (74,1%) au fost vizitatori de o zi.

Încasările agențiilor de turism și tur-operatori au totalizat 4,2 miliarde lei în ianuarie-septembrie 2025 (cu 10,3% mai mult față de perioada respectivă a anului trecut), din care: din turismul receptor - 64,4 milioane lei (+33,3%), din turismul emițător - 4,0 miliarde lei (+10,0%), din turismul intern - 167,1 milioane lei (+9,6%).

2. Sectorul monetar

2.1. Inflația

În luna septembrie 2025 rata inflației anuale a constituit **6,9%** (față de septembrie 2024), depășind intervalul de variație al țintei inflației stabilite de BNM (5% +/- 1,5%). Seceta din vara anului trecut, majorarea în luna ianuarie a tarifelor la energie electrică și încălzire centralizată au fost factorii principali cu efect pro-inflaționist.

Figura 2.1. Dinamica ratei anuale a inflației, %

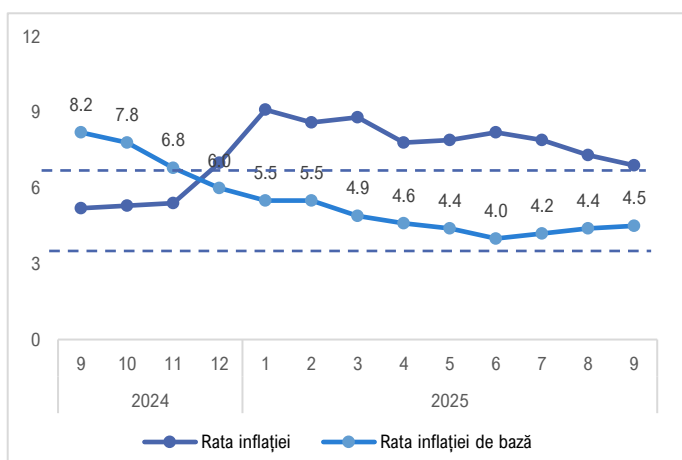
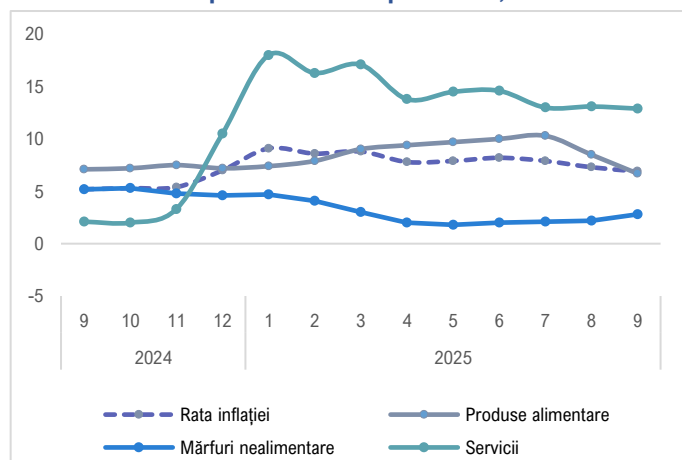

Figura 2.2. Dinamica subcomponentelor IPC, față de luna respectivă a anului precedent, %

Sursă: Biroul Național de Statistică

Rata inflației de la începutul anului (septembrie 2025 față de decembrie 2024) a constituit 4,9%, fiind practic la nivelul perioadei respective a anului 2024. Printre componentele de bază care au majorat indicele prețurilor de consum se enumeră prețurile la fructe proaspete, tarifele pentru energie electrică, încălzirea centralizată etc.

Figura 2.3. Contribuția principalelor componente la rata inflației față de decembrie a anului precedent (p.p.)

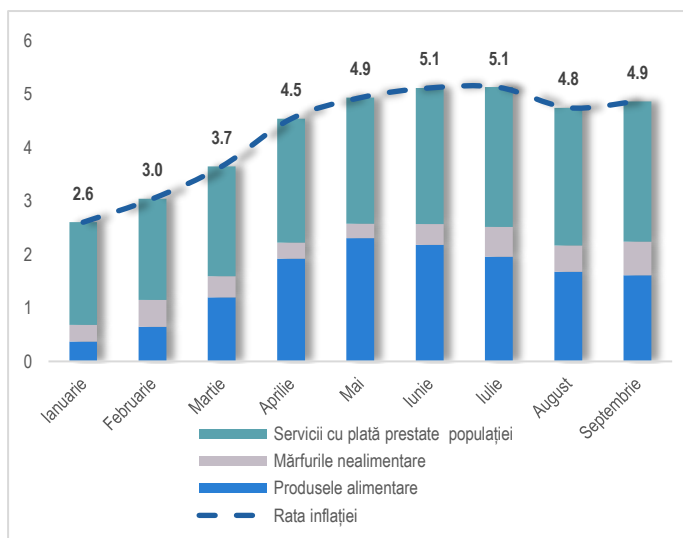
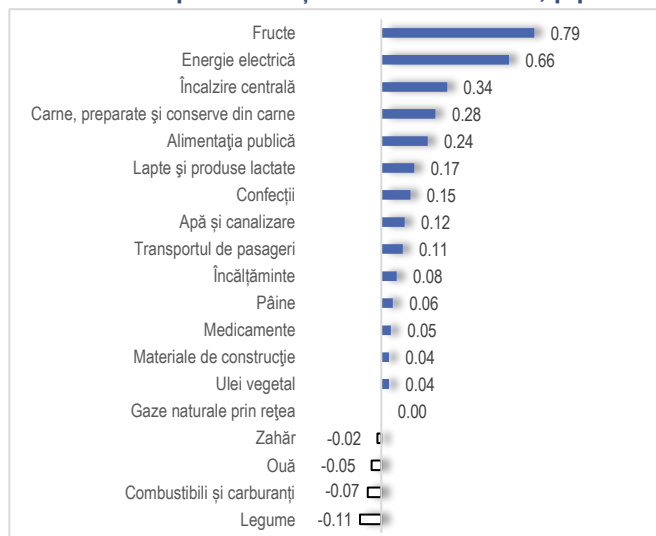

Figura 2.4. Contribuția prețurilor la principalele produse, mărfuri și servicii la creșterea totală a IPC general, luna septembrie față de decembrie 2024, p.p.

Sursă: Biroul Național de Statistică, calculele MDDE

Prețurile la produsele alimentare s-au majorat cu 4,6% și au contribuit cu 1,6 p.p. la creșterea IPC general. Au crescut prețurile la fructe proaspete cu 27,9%, ulei vegetal – cu 9,3% etc., creșterea fiind determinată, în general, de seceta din vara anului trecut. Totodată, au scăzut prețurile la cartofi – cu 23,6%, ouă – cu 9,1%, zahăr – cu 4,6% și legume – cu 3,6%.

Figura 2.5. Creșterea (+) /scăderea (-) prețurilor la principalele produse alimentare, luna septembrie față de decembrie 2024, %

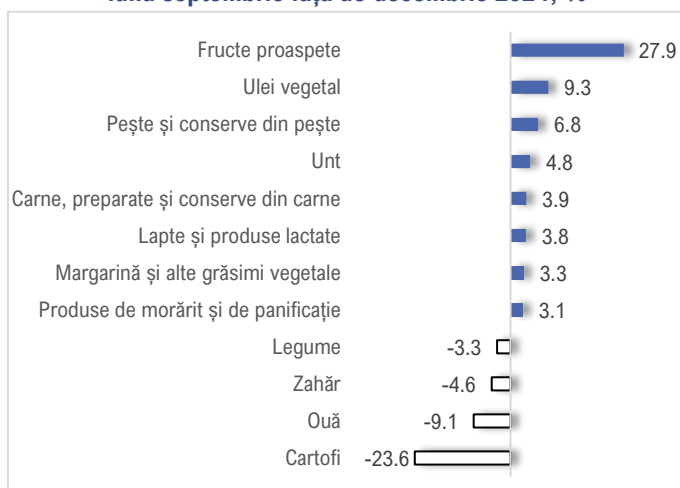
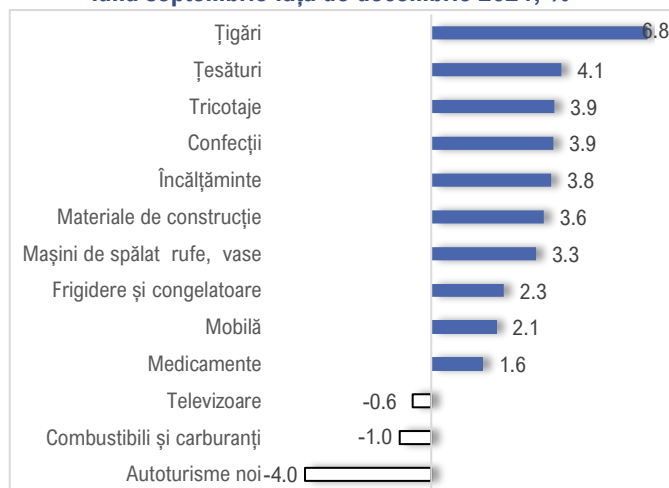

Figura 2.6. Creșterea (+) /scăderea (-) prețurilor la principalele mărfuri nealimentare, luna septembrie față de decembrie 2024, %

Sursă: Biroul Național de Statistică

Sporirea prețurilor la mărfurile nealimentare cu 2,7% a contribuit cu 0,6 p.p. la IPC. Majorarea prețurilor la țigări, confecții și încălțăminte a fost factorul principal care a determinat creșterea prețurilor la mărfurile nealimentare (cu câte 0,1 p.p.). Cele mai accentuate creșteri de preț se atestă la țigări – cu 6,8%, țesături - cu 4,1%, tricotate – cu 3,9%, confecții – cu 3,9%, încălțăminte – cu 3,8%, materiale de construcție – cu 4,1% etc.

Totodată, s-au micșorat prețurile la autoturisme cu 4% și carburanți – cu 1% și televizoare – cu 0,6%.

Tarifele la servicii s-au majorat cu 9,6% și au contribuit cu 2,7 p.p. la IPC. După ajustarea tarifelor de către ANRE (deciziile din 03.01.2025 și din 01.08.2025) tariful la energie electrică s-a majorat cu 18,5%, contribuind cu

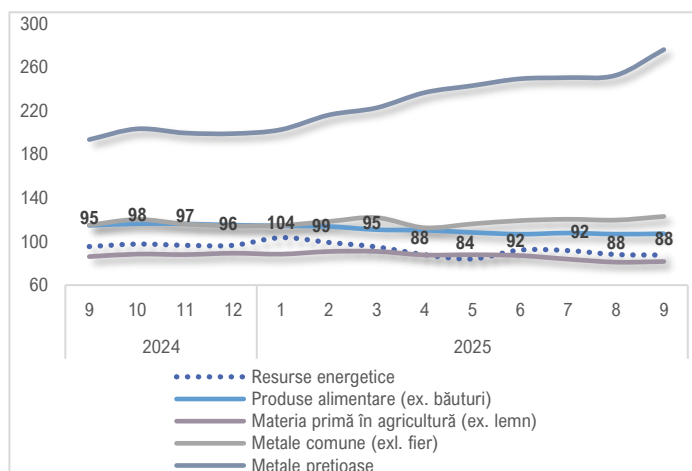
0,7 p.p. la majorarea ratei inflației. De asemenea, tarifele la încălzire centrală au influențat IPC cu 0,3 p.p., serviciile pentru alimentația publică – cu 0,2 p.p., tarifele la apă și canalizare, transport și serviciile de educație și turism - cu câte 0,1 p.p.

Figura 2.7. Creșterea (+) /scăderea (-) tarifelor la principalele servicii prestate populației, luna septembrie față de decembrie 2024, %

Sursă: Biroul Național de Statistică

Figura 2.8. Dinamica indicilor prețurilor internaționale la principalele grupe de produse (2010=100), %

Sursă: <https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets>

Majorarea ofertei din partea țărilor OPEC a condus la scăderea prețurilor internaționale la petrol, reducând totodată presiunile pro-inflaționiste asupra prețurilor la produsele alimentare. În același timp, investițiile asociate tranziției către energia verde susțin cererea pentru metalele comune, în timp ce incertitudinile majore la nivel global alimentează creșterea prețului aurului.

Conform datelor Băncii Mondiale, indicele prețului mediu la resursele energetice s-a diminuat în luna septembrie cu 9,2% față de luna decembrie 2024. De asemenea, prețurile la produsele alimentare (exclusiv băuturi) s-au micșorat cu 6,8%, la materia primă agricolă (exclusiv lemn)- cu 8,6%. Concomitent, de la începutul anului, prețurile la metale prețioase s-au majorat cu 38,7%, la metale comune - cu 7,6%.

2.2. Cursul de schimb și piața valutară

În luna septembrie 2025 moneda națională a marcat o depreciere de 1,6% față de Euro în termeni nominali (de la 19,31 lei pentru 1 Euro la 01.01.2025 până la 19,61 lei la 30.09.2025). Față de dolarul SUA, leul moldovenesc s-a apreciat cu 9,5%.

Factorii de influență asupra cursului de schimb:

- ↕ fluctuațiile dolarului SUA și a monedei Euro pe piețele valutare internaționale;
- ↓ cererea de valută mai mare decât oferta pe piața valutară internă;
- ↓ diminuarea activelor valutare de rezervă.

Figura 2.9. Evoluția cursului de schimb al monedei naționale față de dolarul SUA și Euro, Lei/USD, Lei/EUR

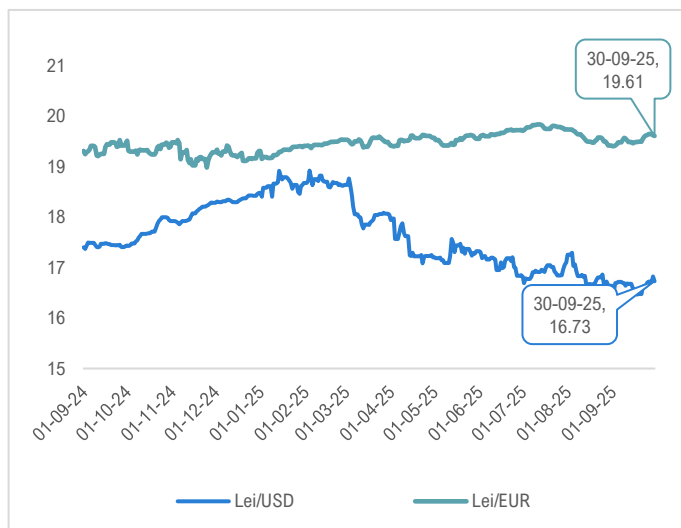
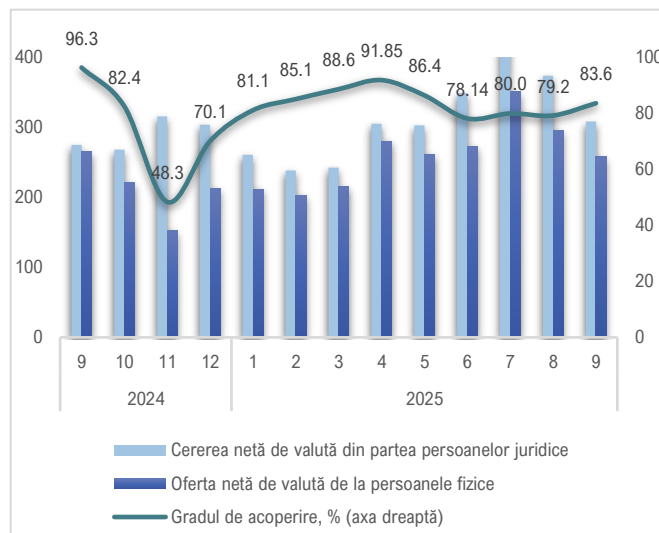

Figura 2.10. Cererea și oferta de valută străină pe piața valutară, mil. Euro

Sursă: Banca Națională a Moldovei

În ianuarie-septembrie 2025 cererea netă de valută din partea agenților economici a depășit oferta netă de valută de la persoanele fizice cu 20%.

↑ **Oferta netă** de la persoanele fizice a constituit 2349,2 mil. Euro și s-a majorat cu 5,8% față de ianuarie-septembrie 2024.

↑ **Cererea netă** de valută din partea persoanelor juridice a constituit 2820,3 mil. Euro și s-a majorat cu 16,5%.

Pe parcursul acestei perioade BNM a intervenit pe piața valutară locală prin vânzări în volum de 136,5 mil. Euro.

Stocul activelor valutare de rezervă ale BNM la sfârșitul lunii septembrie 2025 a atins 5163,7 mil. Euro (asigurând circa 5,8 luni de import), micșorându-se cu 1,6% comparativ cu nivelul înregistrat la sfârșitul anului 2024 și fiind în creștere cu 1,4% - față de situația la 30.09.2024.

Factorii principali de modificare a stocului activelor valutare de rezervă:

- ↓ plățile aferente serviciului datoriei publice externe a Republicii Moldova (429,9 mil. Euro);
- ↓ deprecierea cursurilor de schimb ale valutilor componente ale rezervelor valutare în raport cu dolarul SUA (321 mil. euro);
- ↓ intervențiile pe piața valutară internă sub formă de vânzări de valută (145 mil. Euro);
- ↑ înregistrarea creditelor și a granturilor în favoarea Ministerului Finanțelor și pentru suport bugetar (647 mil. Euro);
- ↑ veniturile din gestionarea rezervelor valutare (123,4 mil Euro).

2.3. Indicatorii monetari

Diminuarea presiunilor inflaționiste a determinat Banca Națională a Moldovei să relaxeze politica monetară.

În acest context, rata de bază a fost redusă de la 6,5% la 6,0%, având drept scop stimularea activității economice și susținerea creditării în condițiile temperării riscurilor inflaționiste.

Îmbunătățirea condițiilor de creditare a determinat creșterea, în 9 luni ale anului 2025, a volumului creditelor noi acordate (+27,6%). Această creștere s-a datorat creditării persoanelor fizice (în creștere cu 41,5%) și persoanelor juridice (+21,2%).

Volumul creditelor noi acordate **persoanelor fizice**, în pofida creșterii cu 0,8 p.p. a ratei dobânzii la creditele acordate în monedă națională (99,3% din total), s-a majorat cu 41,5% față de ianuarie-septembrie 2024, constituind 21,2 mld. lei. Creșterea a fost asigurată de înviorearea *creditelor de consum* (59,4% din volumul total al creditelor noi acordate persoanelor fizice), care s-au majorat cu 26,3%. *Creditele pentru imobil* (40,3% din total), de asemenea, au înregistrat o creștere de 1,7 ori. Totodată, *creditele pentru alte scopuri* (0,3% din total) rămân în diminuare.

În ianuarie-septembrie 2025 volumul creditelor noi acordate **persoanelor juridice** a crescut cu 21,2% față de anul 2024, constituind 39,2 mld. lei. Această situație a fost determinată de nivelul relativ redus al ratelor dobânzii la creditele acordate în monedă națională (62,3% din suma totală) și în valută străină, care au fost în creștere cu circa 18,6% și 23,1%, respectiv.

Figura 2.11. Dinamica lunară a ratelor dobânzilor și creditelor noi acordate persoanelor juridice

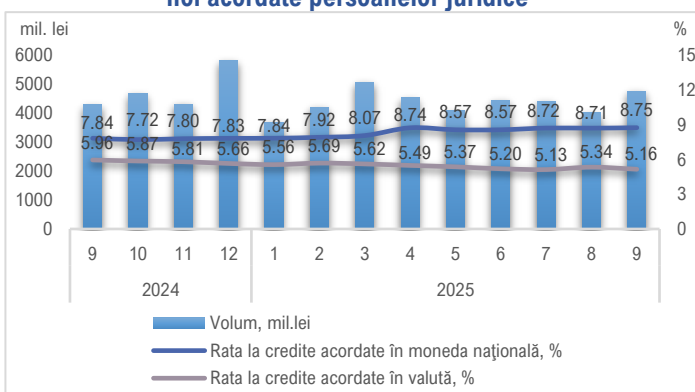
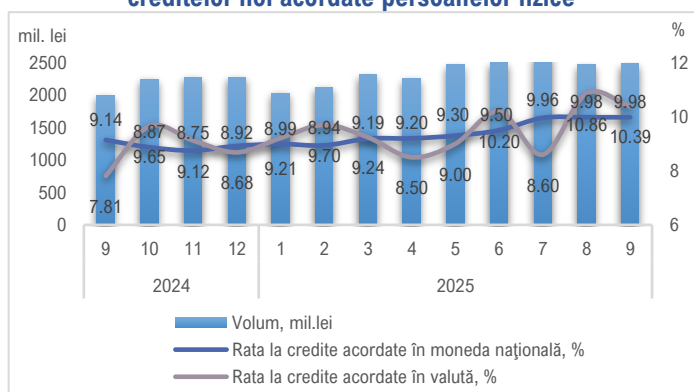

Figura 2.12. Dinamica lunară a ratelor dobânzilor și creditelor noi acordate persoanelor fizice

Sursă: Banca Națională a Moldovei

Ca rezultat, portofoliul total de credite bancare la finele lunii septembrie 2025 s-a majorat cu 33,7% comparativ cu situația la 30.09.2024, soldul total însumând 99,2 mld. lei.

Figura 2.13. Portofoliul de credite pe sectorul bancar la sfârșitul perioadei, mil. lei

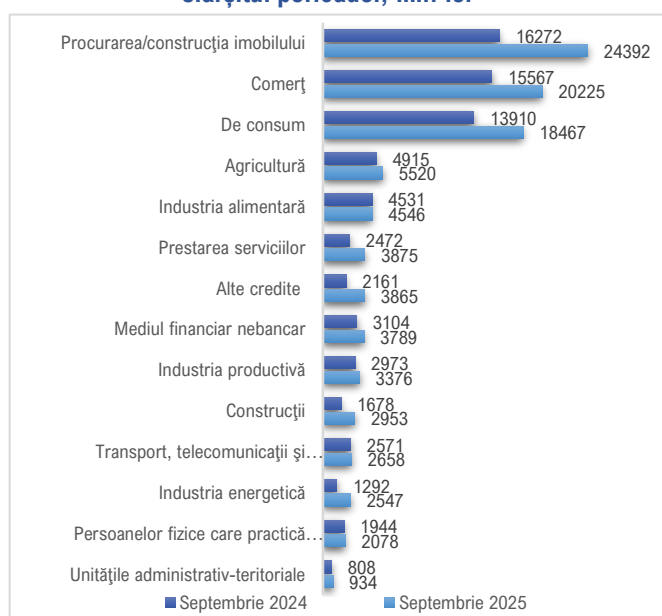
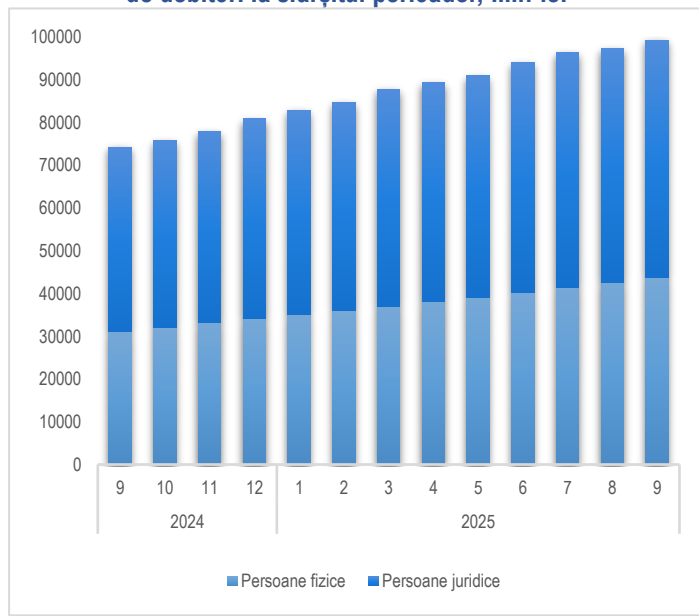

Figura 2.14. Portofoliul de credite pe sectorul bancar pe tipuri de debitori la sfârșitul perioadei, mil. lei

Sursă: Banca Națională a Moldovei

Cu o pondere de 56%, soldul portofoliului de credite acordate **agenților economici** a însumat, la sfârșitul lunii septembrie, 55,6 mld. lei, majorându-se cu 28,7%. Majorarea portofoliului de credite acordate persoanelor juridice a fost determinată de creditele acordate comerțului, care având o pondere de 36,4% din total, s-au majorat cu 29,9%, fiind urmate de cele acordate agriculturii (9,9% din total) – cu 12,3%, în domeniul prestării serviciilor (7% din total) – de 1,6 ori, mediului financiar nebancar (6,8% din total) – cu 22,1%, industriei productive (6,1% din total) – cu 13,5% etc.

La sfârșitul lunii septembrie 2025, portofoliul de credite acordate **persoanelor fizice** a atins 43,6 mld. lei, fiind în creștere cu 40,8% comparativ cu situația din 2024. Majorarea portofoliului de credite a fost condiționată de creditele direcționate spre consum (42,3% din total) și creditele acordate pentru procurarea/construcția imobilului (55,9%), care au crescut cu 32,8% și 49,9%, respectiv, în timp ce alte credite (1,8%) s-au diminuat cu 4,4%.

Figura 2.15. Structura portofoliului de credite a persoanelor juridice pe sectorul bancar la 30.09.2025, %

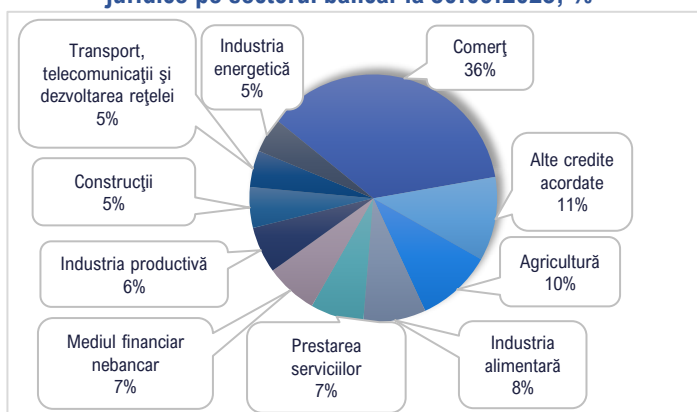
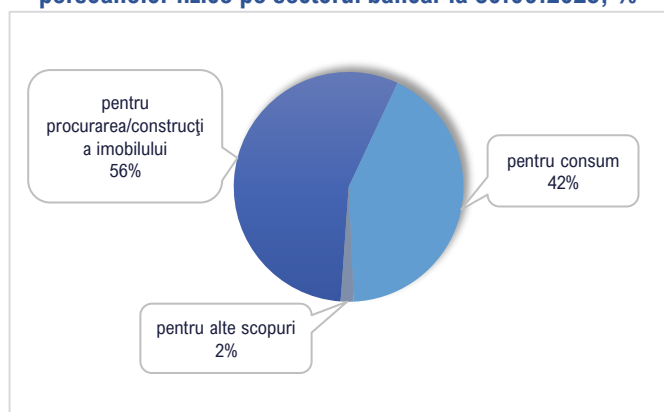

Figura 2.16. Structura portofoliului de credite a persoanelor fizice pe sectorul bancar la 30.09.2025, %

Sursă: Banca Națională a Moldovei

În luna septembrie 2025, volumul creditelor neperformante s-a majorat cu 32,1% față de septembrie 2024, până la 4,3 mld. lei. Concomitent, volumul creditelor performante a crescut cu 33,8%, atingând 94,6 mld. lei. În consecință, ponderea creditelor neperformante în volumul total al creditelor s-a micșorat cu 0,1 p.p., ajungând la nivelul de 4,7%.

Figura 2.17. Evoluția soldului creditelor și a ratei creditelor neperformante în totalul creditelor

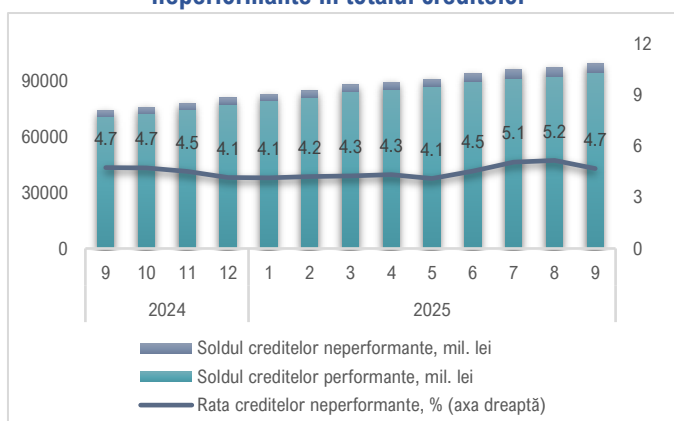
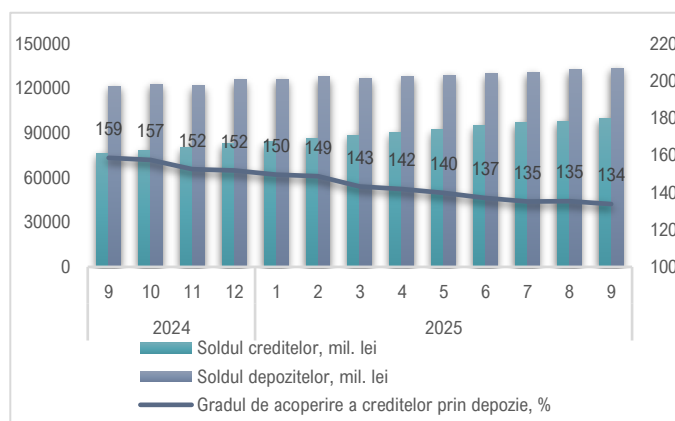

Figura 2.18. Gradul de acoperire a creditelor prin depozite

Sursă: Banca Națională a Moldovei

Gradul de acoperire a creditelor prin depozite a fost la nivel de 133,7%. Aceasta indică faptul că există resurse pentru intensificarea creditării, iar băncile comerciale dispun de lichiditatea necesară pentru finanțarea economiei. Totodată, acest indicator este în scădere continuă (-24,8 p.p. față de nivelul înregistrat în luna septembrie 2024).

În contextul creșterii ratelor la depozite, se atestă tendința de majorare a depozitelor noi atrase la termen. În ianuarie-septembrie 2025 au fost atrase depozite noi în valoare de 37 mld. lei, cu 32% mai mult comparativ cu ianuarie-septembrie 2024.

Persoanelor fizice le revin 75,8% (28 mld. lei) din volumul total al depozitelor noi la termen – cu 30,4% mai mult decât în ianuarie-septembrie 2024. Concomitent, volumul depozitelor noi la termen atrase de la **persoanele juridice** a crescut cu 37%.

Figura 2.19. Dinamica lunară a depozitelor noi la termen atrase de la persoane juridice

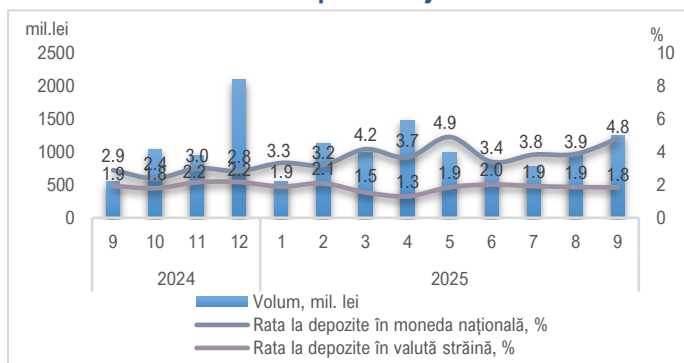
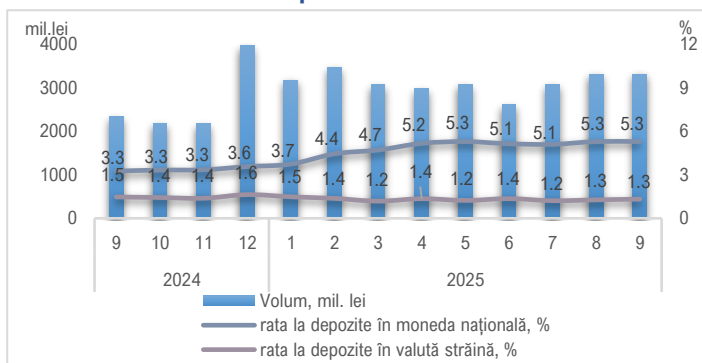

Figura 2.20. Dinamica lunară a depozitelor noi la termen atrase de la persoane fizice

Sursă: Banca Națională a Moldovei

Concomitent, **depozitele noi atrase la vedere** au crescut cu 13,6% față de ianuarie-septembrie 2024, constituind 181,2 mld. lei.

Astfel, soldul la sfârșitul lunii septembrie 2025 s-a majorat cu 16,3% comparativ cu situația de la 30.09.2024, atingând un volum de 218,2 mld. lei.

Banii în circulație au avut cea mai semnificativă contribuție pozitivă la creșterea masei monetare. La sfârșitul lunii septembrie 2025, masa monetară M3 a constituit 181,2 mld. lei și s-a majorat cu 10,7% comparativ cu situația de la 30.09.2024, creștere influențată preponderent de majorarea banilor în circulație (+3,2 p.p. contribuție). Contribuția depozitelor la termen a fost de 3 p.p., depozitelor la vedere – de 2,3 p.p., depozitelor în valută străină – de 2,2 p.p.

Figura 2.21. Dinamica masei monetare M3 pe componente, mld. lei

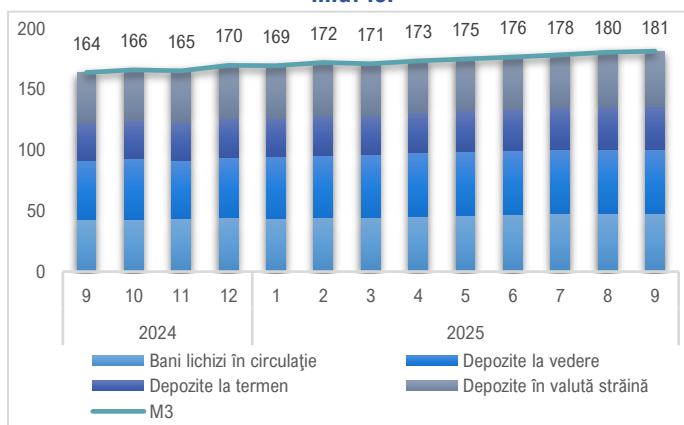
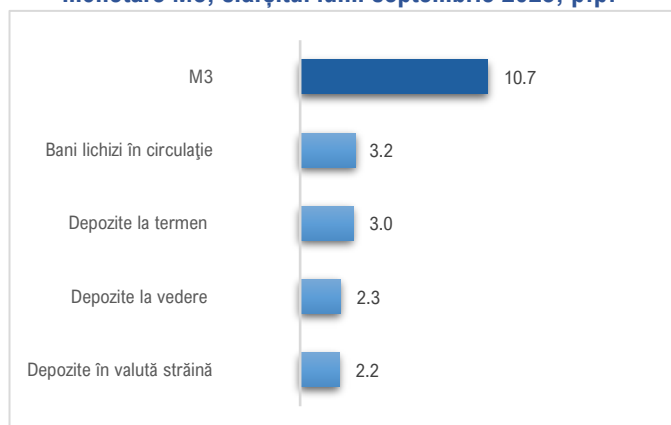

Figura 2.22. Gradul de influență asupra evoluției masei monetare M3, sfârșitul lunii septembrie 2025, p.p.

Sursă: Banca Națională a Moldovei

3. Finanțe publice

3.1. Bugetul public național

Conform datelor Ministerului Finanțelor, veniturile Bugetului Public Național în ianuarie-septembrie 2025 au atins valoarea de 92 929,4 mil. lei, înregistrând o creștere de 14,6% (11 824,6 mil. lei) față de aceeași perioadă a anului precedent. Valoarea totală a cheltuielilor BPN a fost de 98 402 mil. lei, consemnând o creștere de 13,5% (11 674,9 mil. lei) față de primele trei trimestre ale anului precedent.

În rezultat, deficitul bugetar a constituit 5 742,6 mil. lei, diminuându-se cu 2,7% comparativ cu situația la final de trimestrul III în 2024 (5 622,3 mil. lei).

Figura 3.1. Evoluția trimestrială a veniturilor și cheltuielilor bugetare în anii 2022-2025 (%)

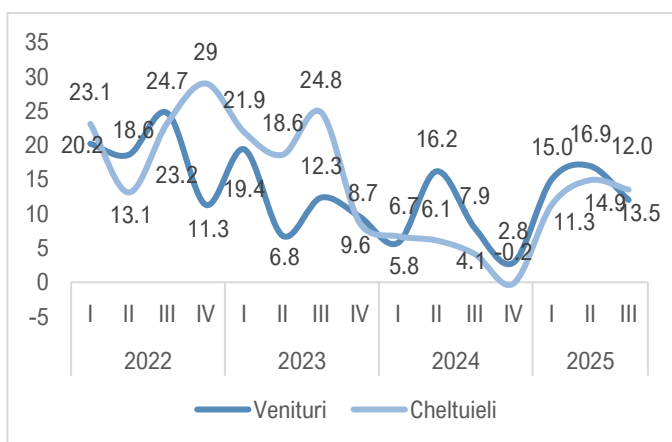
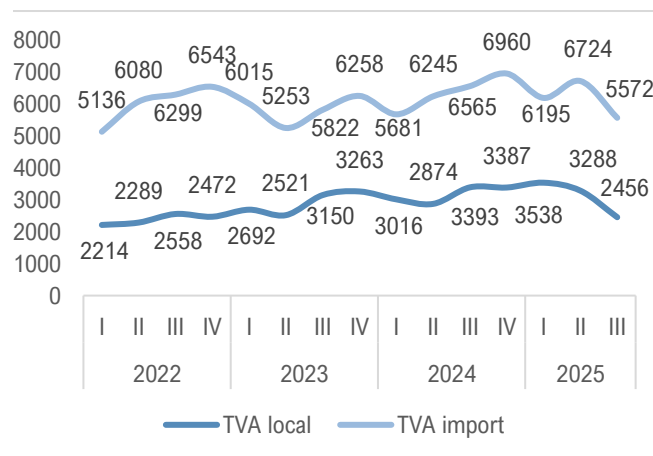

Figura 3.2. Încasările bugetare trimestriale din TVA în anii 2022-2025 (mil. lei)

Sursă: Ministerul Finanțelor

Veniturile din impozite și taxe au cea mai mare pondere în structura veniturilor BPN (59,9%), cu valoarea de 55 707,9 mil. lei. În structura acestora se evidențiază veniturile din **impozite și taxe pe mărfuri și servicii**, care au adus o contribuție de 4,8 p. p. la creșterea totală, dintre care:

- veniturile din TVA la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul Republicii Moldova s-au majorat cu 17,8%, generând o creștere de 2,0 p.p.
- încasările din TVA la mărfurile importate au înregistrat o creștere de 8,0%, determinată de majorarea valorii mărfurilor importate, având un impact de 1,8 p.p.
- încasările din accize au înregistrat o majorare de 6,7%, în contextul extinderii listei subiecților care au obligația de a calcula și achita accize și majorarea cotelor accizelor pentru unele categorii, contribuind cu 0,7 p. p. la creșterea veniturilor bugetare.

Încasările din contribuțiile salariale au fost cu 12,7% mai mari față de ianuarie-septembrie 2024. Valoarea primelor de asigurare medicală a crescut cu 13,5%, iar contribuțiile de asigurări sociale achitate la buget s-a mărit cu 12,5%. În rezultat, veniturile din contribuțiile salariale a influențat creșterea cu 3,9 p. p.

Încasările din impozitul pe venitul persoanelor fizice s-au majorat cu 15,1% și au contribuit cu 1,3 p.p. la creșterea veniturilor totale, în timp ce cele ale persoanelor juridice a crescut cu 5,5%, contribuind la creșterea veniturilor BPN cu 0,5 p.p.

Valoarea granturilor primite de la organizații internaționale pentru realizarea proiectelor investiționale a crescut mai mult decât de 2 ori în perioada ianuarie-septembrie 2025, față de aceeași perioadă a anului trecut, ajungând la 4 307,9 mil. lei. Această creștere a generat un impact pozitiv de 2,7 p. p.

În ianuarie-septembrie 2025, categoria „Alte venituri” a înregistrat o creștere de 25,7% față de perioada similară a anului precedent și a influențat veniturile bugetare totale cu +1,3 p.p. Această creștere a fost determinată în mare parte de creșterea încasărilor la pozițiile: „alte venituri și venituri neidentificate” (+36,4%) și „venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor” (+20,2%).

Figura 3.3. Structura veniturilor bugetare în ianuarie-septembrie 2025 (%)

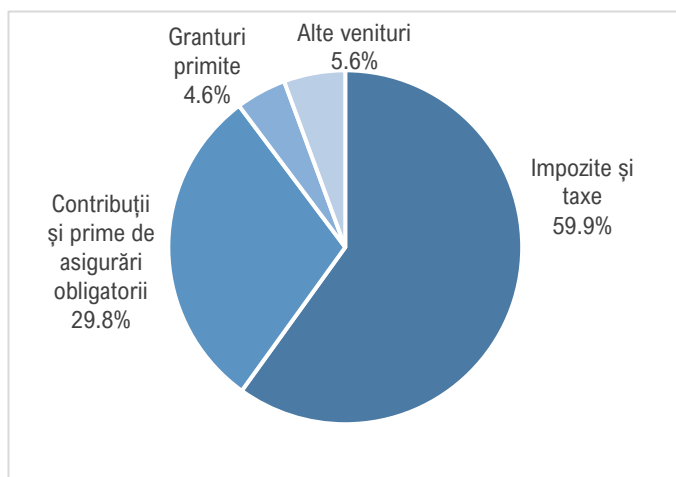
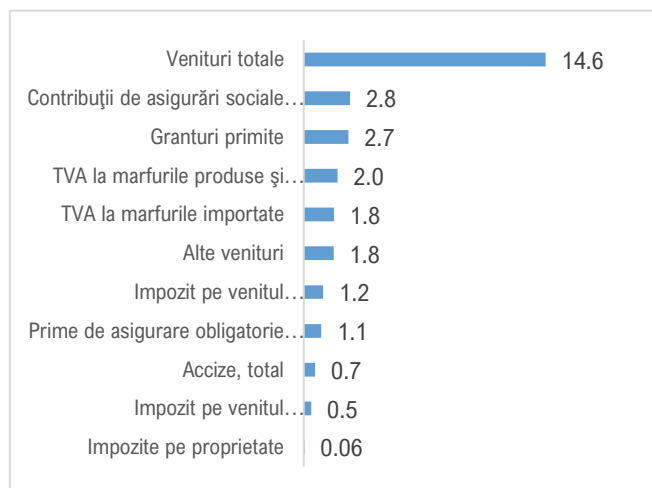

Figura 3.4. Contribuția componentelor la creșterea veniturilor bugetare în ianuarie-septembrie 2025 (p.p.)

Sursă: Ministerul Finanțelor

Deși veniturile bugetare au crescut într-un ritm mai rapid decât cheltuielile, valoarea totală a cheltuielilor continuă să depășească veniturile, menținând astfel o presiune asupra bugetului. Creșterea cheltuielilor bugetare a fost, în principal, influențată de majorările cheltuielilor pentru protecția socială, care au înregistrat o creștere de 15,5%, contribuind cu 6,3 p.p. la creșterea totală. Cheltuielile pentru serviciile în domeniul învățământului s-au majorat cu 14,1% (+2,2 p.p.), ocrotirea sănătății – cu 7,6% (+1,1 p.p.), ordine publică și securitate națională – cu 15,7% (+0,9 p.p.), gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale – cu 32,2% (+0,7 p.p.), cultură, sport, tineret, culte și odihnă – cu 15,7% (+0,4 p.p.), servicii de stat cu destinație generală – cu 2,1% (+0,2 p.p.), apărare națională – cu 1,5% (+0,02 p.p.), protecția mediului - cu 5 %(+0,02 p.p.).

Figura 3.5. Contribuția componentelor la creșterea cheltuielilor în ianuarie-septembrie 2025 (p.p.)

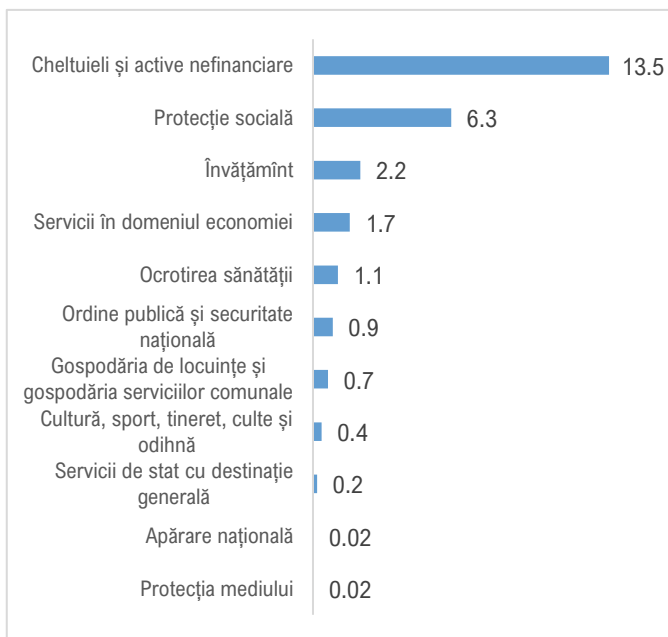
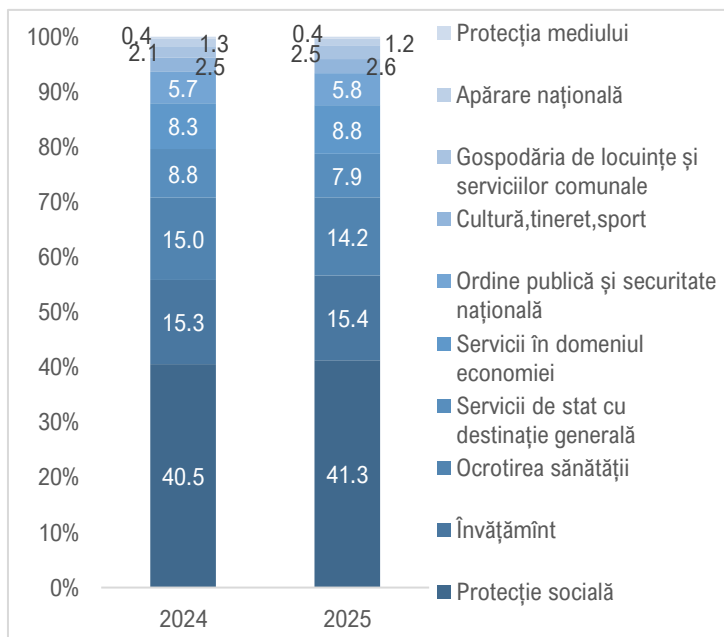

Figura 3.6. Structura cheltuielilor conform clasificăției funcționale în ianuarie-septembrie, anii 2024-2025, %

Sursă: Ministerul Finanțelor

3.2. Datoria de stat administrată de Guvern

Datoria de stat a menținut o tendință de creștere pe parcursul celor trei trimestre ale anului 2025. La situația din 30 septembrie, datoria de stat totală s-a soldat cu 127,3 mld. lei, ceea ce prezintă o majorare de 15,8% față de aceeași perioadă a anului trecut. Datoria internă a atins valoarea de 47,9 mld. lei, având o pondere de 37,6% din suma datoriei totale. Astfel, datoria internă a fost cu 12,9% mai mare față de aceeași perioadă a anului trecut. Modificarea datoriei de stat interne a rezultat din majorarea emisiunilor de VMS pe două segmente: 4,6 mld. lei pe piața primară și 423,3 mil. lei prin platforma electronică eVMS.md, precum și din răscumpărarea VMS convertite în valoare de 1,08 mld. lei.

Datoria de stat externă s-a majorat cu 17,6%, înregistrând o valoare de 79,4 mld. lei și o pondere de 62,4% din total. Exprimată în valută străină, datoria externă a constituit 4,7 mld. dolari și a consemnat o creștere de 22,4%. Majorarea intrărilor de surse externe de finanțare a condiționat creșterea datoriei de stat externe.

Figura 3.7. Datoria de stat la 30 septembrie, anii 2021-2025 (mil. lei)

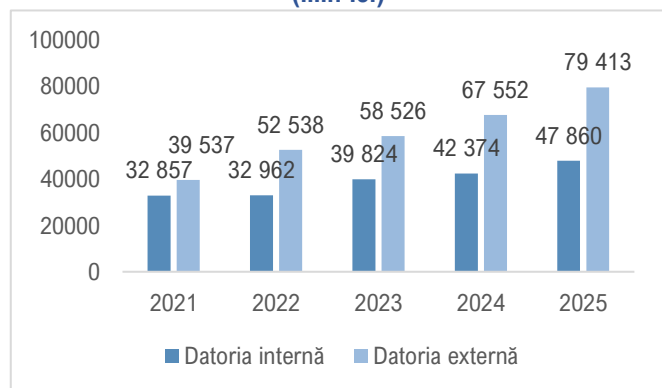
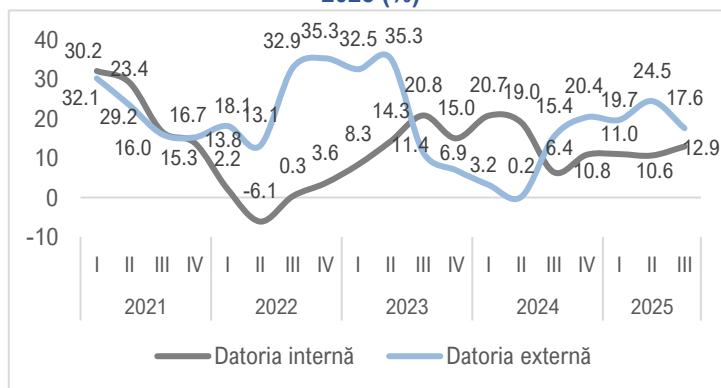

Figura 3.8. Evoluția datoriei de stat internă și externă, anii 2021-2025 (%)

Sursă: Ministerul Finanțelor

În structura valorilor VMS se evidențiază unele modificări: s-a majorat ponderea bonurilor emise pe 182 zile cu 3,2 p. p., ajungând la 43,8% și a bonurilor emise pe 7 ani cu 0,5 p.p., ajungând la 0,6%. În același timp, s-a micșorat ponderea bonurilor emise pe 91 de zile cu 0,9 p. p. (până la 1,8%), 364 de zile – cu 1,9 p.p. (până la 52,9%), 2 ani- cu 0,4 p.p. (0,3%) , 3 ani – cu 0,1 p.p. (0,3%), 5 ani – 0,3 cu p.p. (0,1%)

⇒ Rata medie a dobânzii la VMS s-a majorat de la 4,59% (trimestrul III 2024) până la 8,99% (trimestrul III 2025);
 ⇒ Investitorii din sectorul bancar domină piața VMS cu 68,3%, celelalte 33,6% fiind achiziționate de investitori și persoane fizice prin intermediul dealerilor primari sau a platformei eVMS.

Figura 3.9. Dinamica ratei nominale medii anuale ponderate a dobânzii pentru VMS, anul 2025 (%)

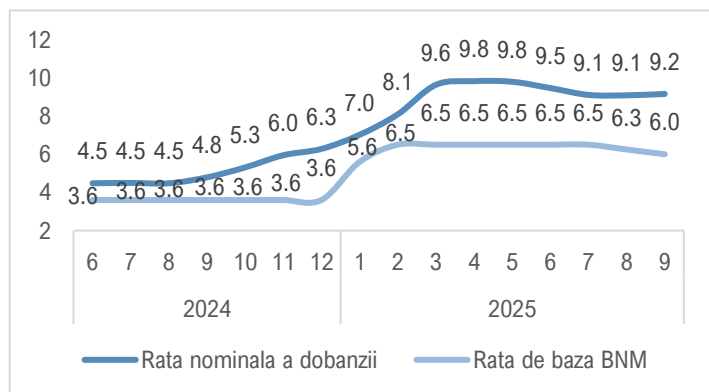
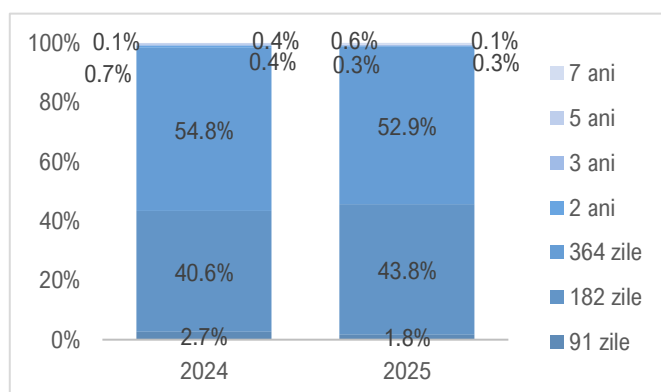

Figura 3.10. Structura după maturități a valorilor mobiliare de stat, la situația din 30 septembrie 2024-2025 (%)

Sursă: Ministerul Finanțelor

4. Sectorul extern

4.1. Balanța de plăți externe

În ianuarie-septembrie 2025 necesarul de finanțare externă a țării s-a accentuat. Restabilirea cererii interne, roada bună din anul curent, dar și situația complicată din regiune, războiul din țara vecină și creșterea prețurilor externe la energia electrică și produsele alimentare s-au reflectat în indicatorii Balanței de plăți externe pentru ianuarie-septembrie 2025. Cererea internă și creșterea prețurilor la energia electrică importată au determinat majorarea cu 15,4% a valorii importurilor de bunuri. Concomitent, riscurile asociate conflictului militar din Ucraina și cererea externă modestă au influențat creșterea modestă a exporturilor de bunuri (+0,4%) și scăderea remiterilor primite din exterior (-3,1%), ceea ce a condus la creșterea deficitului contului curent cu circa 41% – până la 2,9 mld. dolari (19,5% în raport cu PIB). Prin urmare, necesarul de finanțare externă a țării raportat la PIB a atins nivelul de 19,3%, comparativ cu 14,9% în ianuarie-septembrie 2024.

Concomitent, intrările de investiții străine directe au atins 380,2 mil. dolari, fiind în creștere cu 31% față de ianuarie-septembrie 2024, datorate în mare parte profiturilor reinvestite. Totuși, perspectivele incerte accentuate de conflictul armat din țara vecină au determinat intrări ale participațiilor la capital în valoare de doar 54,8 mil. dolari.

În aceste condiții, mijloacele financiare sub formă de numerar și depozite, creditele comerciale și avansurile, precum și împrumuturile au constituit principalele surse de finanțare a deficitului contului curent în ianuarie-septembrie 2025.

Contul curent și contul de capital

Deficitul contului curent s-a majorat considerabil, atingând 19,5% în raport cu PIB. Deficitul contului curent a atins 2872,4 mil. dolari și s-a majorat cu 41,1% comparativ cu ianuarie-septembrie 2024.

Situația soldurilor principalelor componente ale contului curent se prezintă astfel:

- comerț cu bunuri: -5010,6 mil. dolari (+23,6%);
- comerț cu servicii: 702,9 mil. dolari (+0,4%);
- venituri primare: -23,6 mil. dolari (față de 125,6 mil. dolari în ianuarie-septembrie 2024);
- venituri secundare: 1458,9 mil. dolari (+22,3%).

Deteriorarea soldului contului curent a fost determinată de evoluția tuturor componentelor, cu excepția serviciilor și veniturilor secundare, însă cea mai mare contribuție negativă a fost din partea deficitului comercial cu bunuri.

Figura 4.1. Principalele componente ale contului curent în anii 2023-2025, mil. dolari SUA

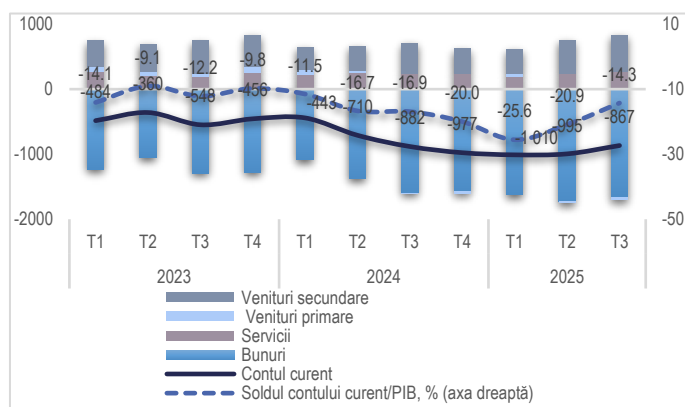
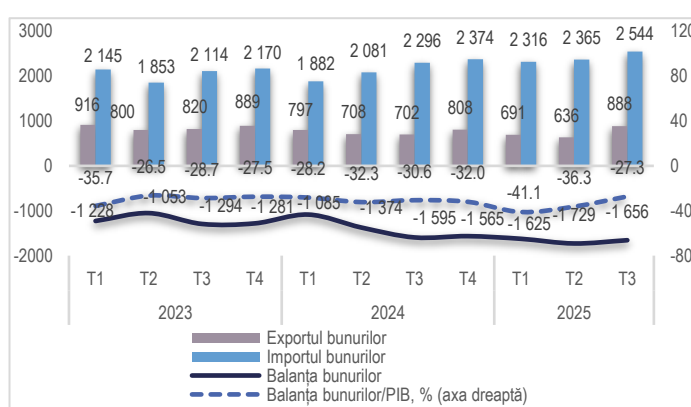

Figura 4.2. Comerțul internațional cu bunuri în anii 2023-2025, mil. dolari

Sursă: Banca Națională a Moldovei

Exporturile de bunuri au constituit 2214,5 mil. dolari (+0,4%) și au fost influențate în general de:

- ↓ cererea externă slabă;
- ↓ conflictul militar din Ucraina;
- ↑ roada bună din anul curent.

Importurile de bunuri au constituit 7225,1 mil. dolari (+15,4%), fiind influențate de:

- ↑ creșterea importurilor de produse minerale și energie electrică;
- ↑ cererea internă pentru bunurile importate.

Exportul serviciilor s-a majorat cu 15,5% (în termeni nominali), în principal datorită creșterii serviciilor de telecomunicații, informatică și informații (+21,3%), serviciilor de călătorii (+17,7%) și de transport (+5%).

Importul serviciilor s-a majorat cu 23,5%. În cadrul acestora, s-au înregistrat creșteri ale importurilor serviciilor de călătorii (+43%), serviciilor de transport (+12,7%) și serviciilor de telecomunicații, informatică și informații (+10,1%).

Figura 4.3. Comerțul internațional cu servicii în anii 2023-2025, mil. dolari

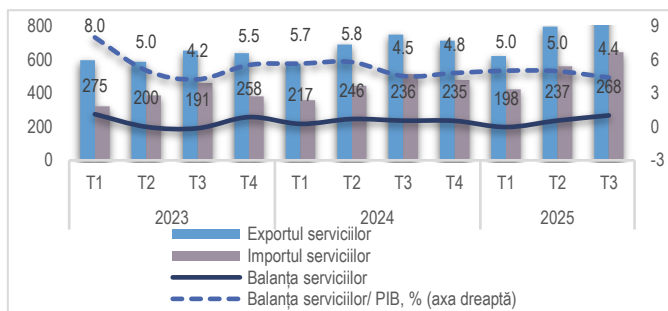
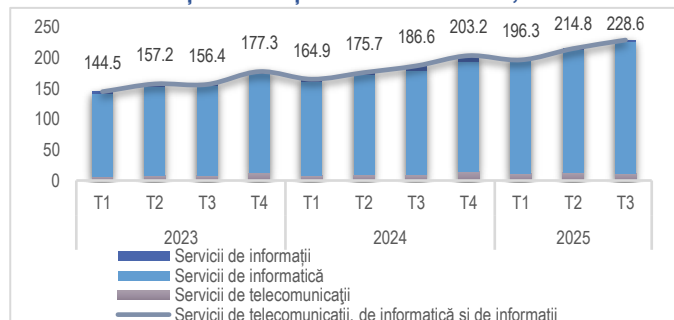

Figura 4.4. Exportul serviciilor de telecomunicații, informatică și informații în anii 2023-2025, mil. dolari

Sursă: Banca Națională a Moldovei

Soldul balanței **veniturilor primare** a devenit negativ în valoare de 23,6 mil. dolari, ca urmare a scăderii cu 11,2% a intrărilor de venituri sub formă de remunerare a muncii (până la 596,7 mil. dolari). Concomitent, s-au majorat cu 8,9% (până la 572 mil. dolari) ieșirile de venituri din investițiile directe ale nerezidenților, în special ca urmare a creșterii cu 12,8% a profiturilor reinvestite.

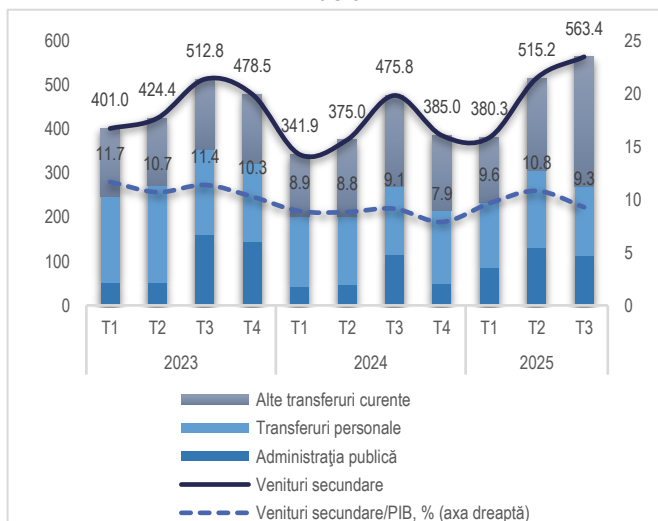
Veniturile secundare nete au înregistrat un excedent în valoare de 1458,9 mil. dolari (+22,3%). Această situație s-a datorat, în special, creșterii de 1,6 ori a transferurilor primite de administrația publică, care au ajuns la 339,5 mil. dolari. De asemenea, au crescut cu 0,8% intrările transferurilor personale în mărime de 772,1 mil. dolari, în timp ce ieșirile acestora s-au micșorat cu 2,3% (până la 291 mil. dolari).

Intrările din asistență tehnică, ajutor umanitar și granturi acordate în cadrul cooperării internaționale pentru toate sectoarele instituționale au crescut cu 40,1%, acestea ajungând la 466,2 mil. dolari.

Figura 4.5. Veniturile primare nete în anii 2023-2025, mil. dolari

Figura 4.6. Veniturile secundare nete în anii 2023-2025, mil. dolari

Sursă: Banca Națională a Moldovei

Contul de capital s-a soldat cu intrări de capital în valoare de 35,1 mil. dolari, fiind în scădere cu 32,3%. Intrările nete de asistență tehnică din exterior primite de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 22,3 mil. USD (-9,7%). Concomitent, în sectorul privat s-au înregistrat ieșiri nete de capital în mărime de 12,8 mil. dolari (de 2,1 ori mai puțin).

Drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital, **necesarul net de finanțare externă** a constituit 2837,3 mil. dolari (19,3% în raport cu PIB).

Contul financiar

Contul financiar a înregistrat intrări nete de capital, necesare pentru finanțarea deficitului contului curent, în mărime de 2820,4 mil. dolari. Pasivele nete au înregistrat o creștere în mărime de 923 mil. dolari, în timp ce activele financiare nete s-au micșorat cu 1897,4 mil. dolari.

Leșirea netă a activelor a fost condiționată, în general, de tranzacțiile cu active sub formă de numerar și depozite în mărime de 1974,1 mil. dolari, credite comerciale și avansuri – de 315,4 mil. dolari, în timp ce activele sub formă de investiții de portofoliu s-au majorat cu 44 mil. dolari, împrumuturi – de 63,8 mil. dolari, investițiile străine directe – de 71,4 mil. dolari. activele de rezervă – de 208,8 mil. dolari,

Majorarea netă a pasivelor a fost determinată, în general, de evoluția angajamentelor sub formă de investiții străine directe în mărime de 380,2 mil. dolari, credite comerciale și avansuri – de 276,4 mil. dolari și împrumuturi – de 253,6 mil. dolari.

Figura 4.7. Achiziția netă de active financiare, mil. dolari

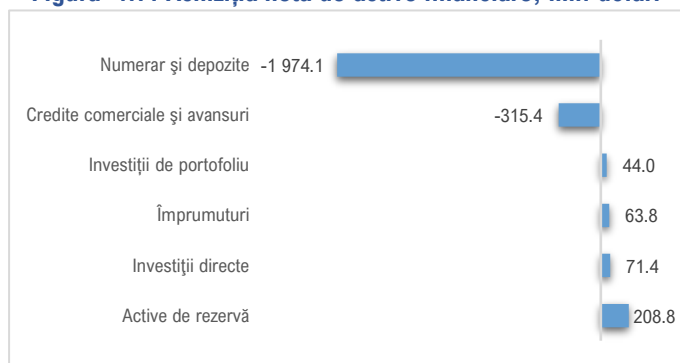
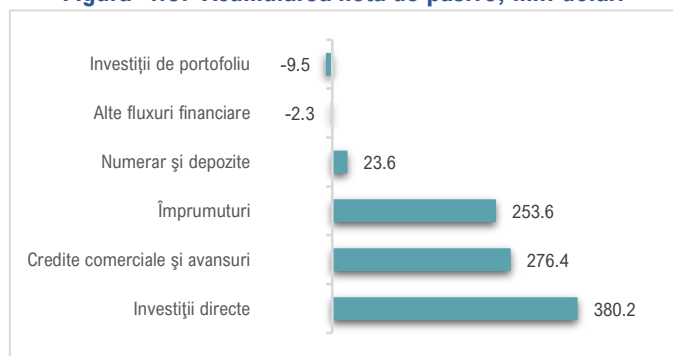

Figura 4.8. Acumularea netă de pasive, mil. dolari

Sursă: Banca Națională a Moldovei

Astfel, principalele surse de finanțare a deficitului contului curent sunt mijloacele financiare sub formă de numerar și depozite, creditele comerciale și avansurile, precum și împrumuturile. De asemenea, la finanțarea deficitului contului curent au contribuit investițiile directe, în special pe seama reinvestirii profiturilor de către nerezidenți.

Sursele de acoperire a necesarului net de finanțare (contul financiar):

- investiții străine directe: -308,7 mil. dolari (+38,3%);
- investiții de portofoliu: 53,5 mil. dolari (de 26 ori mai mult);
- alte investiții: -2774 mil. dolari (+43.4%), din care:
- numerar și depozite: -1997,8 mil. dolari (+6,2%);
- împrumuturi: -189,8 mil. dolari (de 1,6 ori mai mult);
- credite comerciale și avansuri: -591,8 mil. dolari (+30,4%);
- alte creanțe/angajamente: 2,3 mil. dolari (+0,1%);
- active de rezervă: 208,8 mil. dolari (+18,8%).

Figura 4.9. Contul financiar în anii 2023-2025, mil. dolari

Notă: (+) ieșiri nete de capital, (-) intrări nete de capital

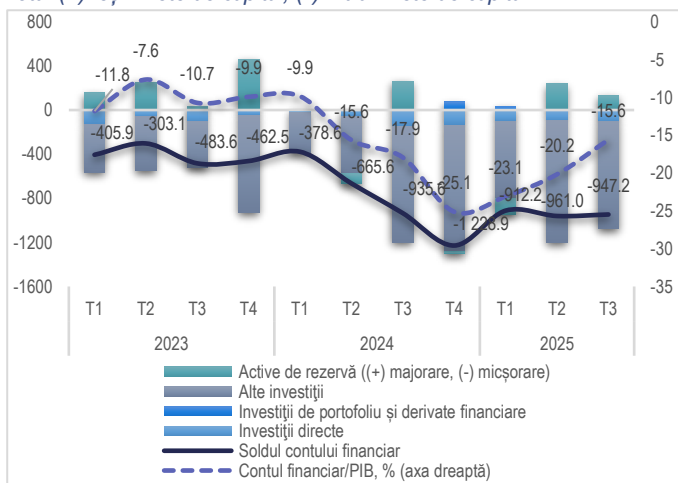
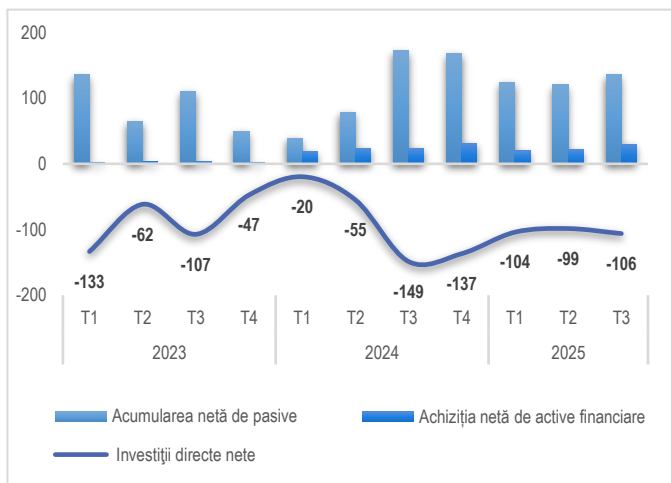

Figura 4.10. Dinamica ISD în anii 2023-2025, mil. dolari

Sursă: Banca Națională a Moldovei

Investițiile străine directe (ISD) au înregistrat intrări nete de capital în valoare de 308,7 mil. dolari (cu 38,3% mai mult față de ianuarie-septembrie 2024), ca urmare a creșterii nete a pasivelor (capitalul nerezidenților investit în Moldova) cu 380,2 mil. dolari, determinată, în general, de reinvestirea profiturilor în mărime de 331,5 mil. dolari (+12,8%). Concomitent, activele nete (capitalul rezidenților Moldovei investit în alte țări) s-au majorat cu 71,4 mil. dolari, datorită participațiilor nete la capital în mărime de 61,2 mil. dolari.

Figura 4.11. Achiziția netă de active financiare a ISD pe instrumente în anii 2023-2025, mil. dolari

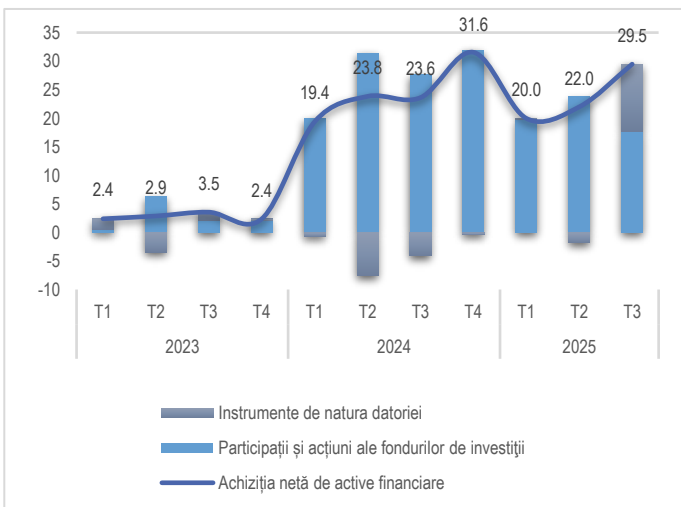

Figura 4.12. Acumularea netă de pasive a ISD pe instrumente în anii 2023-2025, mil. dolari

Sursă: Banca Națională a Moldovei

Stocul total de pasive sub formă de ISD la 30.09.2025, a fost evaluat la 6257,3 mil. dolari (în creștere cu 9,2% față de 30.09.2024), din care participațiile la capital dețin o pondere de 69,3%, iar împrumuturile de datorie – 30,7%.

În distribuția geografică a capitalului acumulat, investitorilor din țările UE le-a revenit ponderea majoră – 84,6%, iar celor din alte țări – 15,7%. În același timp, investițiile directe provenite din CSI au înregistrat o valoare negativă de 16,1 mil. dolari. Principalii investitori străini în Moldova sunt originari din Cipru, Olanda, România, Franța, Bulgaria, Austria, Marea Britanie etc.

Principalele activități economice care au beneficiat de ISD sunt activitățile financiare și de asigurări (32,1% din stocul total al investițiilor directe sub formă de capital propriu), comerțul (27,4%) și industria prelucrătoare (17,9%).

Figura 4.13. Distribuția geografică a ISD (capital propriu) acumulate la sfârșitul anilor 2023-2025, mil. dolari

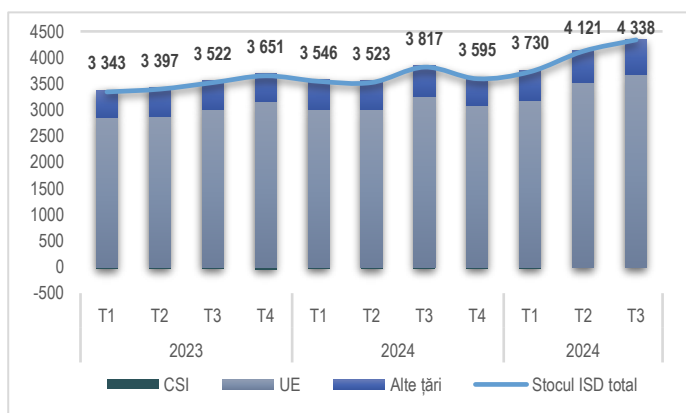
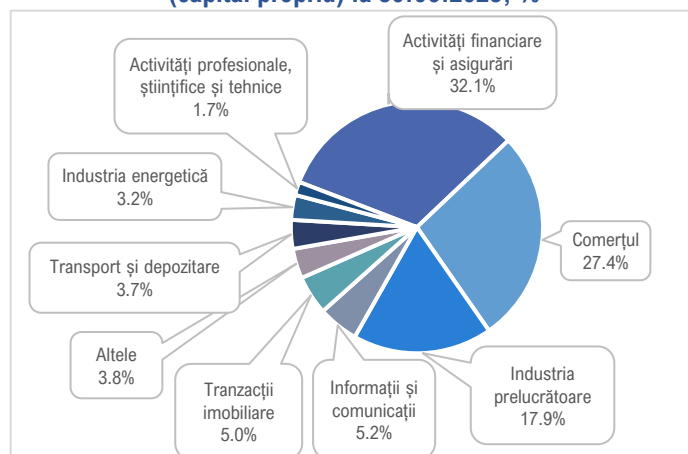

Figura 4.14. Structura ISD pe activități economice (capital propriu) la 30.06.2025, %

Sursă: Banca Națională a Moldovei

Remiterile personale²

Conform datelor statistice ale Balanței de plăți, în ianuarie-septembrie 2025, volumul remiterilor personale primite de rezidenții Republicii Moldova a constituit 1347,1 mil. dolari (9,1% în raport cu PIB), fiind în diminuare cu 3,1% comparativ cu perioada similară a anului 2024.

Această evoluție a fost determinată de micșorarea semnificativă a remiterilor provenite din țările CSI, care s-au redus de 5,6 ori. În consecință, ponderea acestora în total remiteri a scăzut până la 1,7%, comparativ cu 9,4% în primele 9 luni ale anului 2024. Concomitent, remiterile primite din țările UE, (62,6% din total) s-au majorat cu 3,7%, iar cele din alte țări (35,7% din total) - cu 7,9%.

Figura 4.15. Dinamica remiterilor personale în anii 2023-2025, mil. dolari

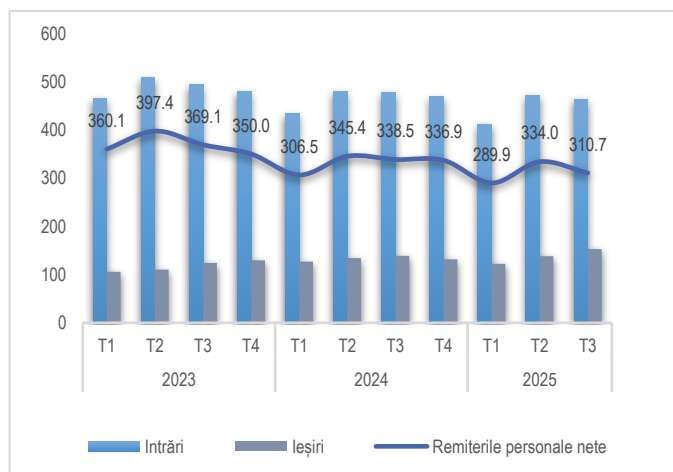
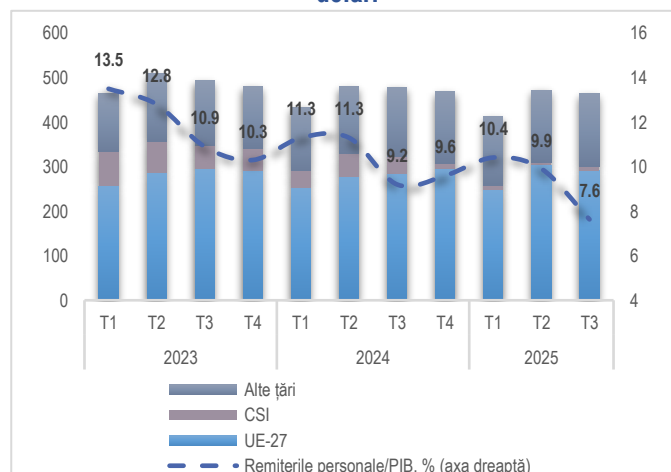

Figura 4.16. Remiterile personale primite de rezidenții Republicii Moldova din străinătate în anii 2023-2025, mil. dolari

Sursă: Banca Națională a Moldovei

² Remiterile personale reprezintă un articol suplimentar la Balanța de plăți și reflectă valoarea remunerării nete a salariaților (excluzând cheltuielile lucrătorilor suportate în țara de prestare a muncii și unele taxe și impozite achitate de rezidenți peste hotare), a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice, indiferent de sursa de proveniență a acestora.

4.2. Comerțul internațional cu mărfuri

În ianuarie – septembrie 2025, valoarea totală a comerțului internațional cu mărfuri a fost de 10 474,7 mil. dolari, reprezentând o creștere de 13,5% față de aceeași perioadă în 2024. Exporturile (FOB) s-au majorat cu 7,3 mil. dolari (+0,3%), iar importurile (CIF) s-au majorat cu 1 234,6 mil. dolari (+18,7%). În rezultat, deficitul balanței comerciale a înregistrat o creștere de 30,7%, de la -3 995,2 mil. dolari în 2024 la -5 222,5 mil. dolari în 2025.

Figura 4.17. Comerțul internațional cu mărfuri în ianuarie – septembrie 2021-2025, mil. dolari

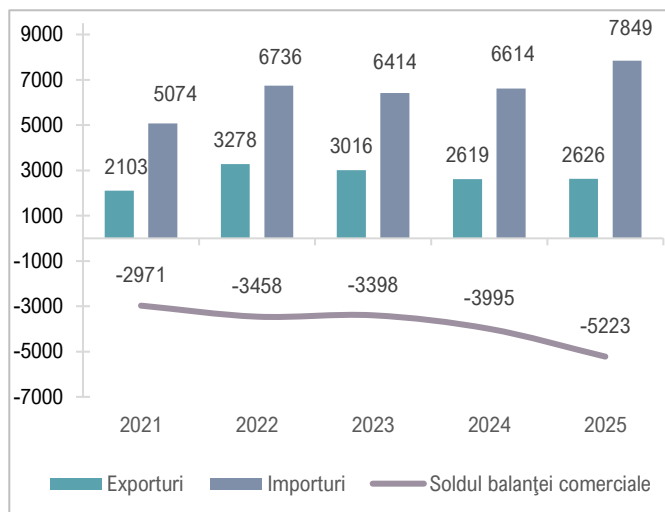
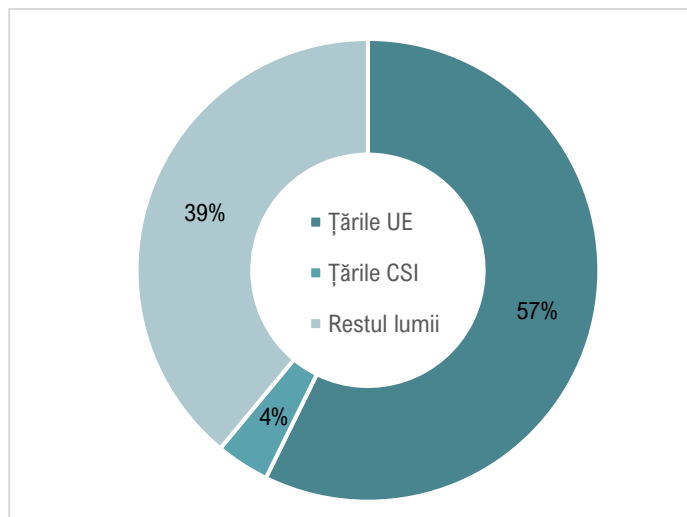

Figura 4.18. Schimburile comerciale pe grupe de țări în ianuarie – septembrie 2025, %

Sursă: Biroul Național de Statistică

În perioada ianuarie-septembrie 2025, exporturile au înregistrat o scădere semnificativă în prima jumătate a anului, dar și-au revenit începând cu luna iulie, în timp ce importurile au avut o tendință generală de creștere pe tot parcursul celor nouă luni.

Figura 4.19. Evoluția lunară a exporturilor (%) și contribuția pe grupe de țări (p.p.)

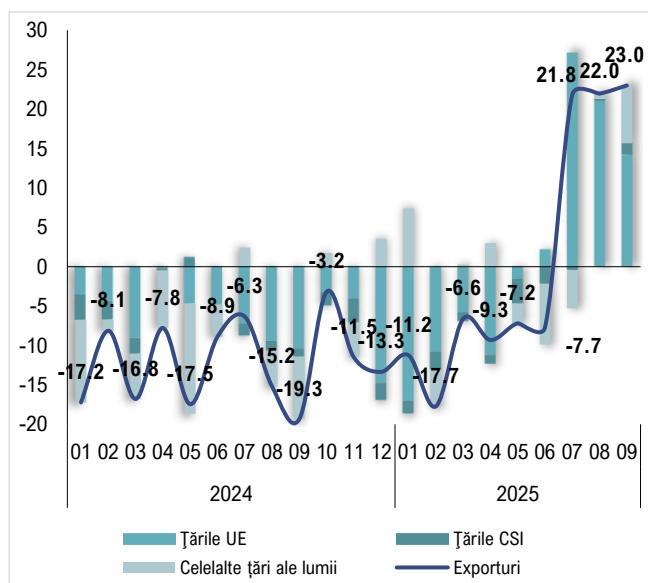
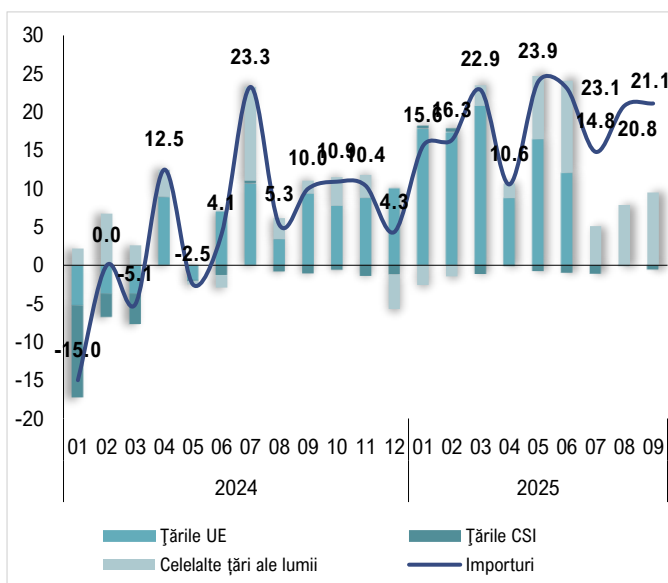

Figura 4.20. Evoluția lunară a importurilor (%) și contribuția pe grupe de țări (p.p.)

Sursă: Biroul Național de Statistică

4.2.1. Exporturi (FOB)

În ianuarie – septembrie 2025 exporturile Republicii Moldova au însumat 2 626,1 mil. dolari, fiind în creștere cu 0,3% comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut. Exporturile au înregistrat o revenire după scăderile anterioare, susținută de mărfurile produse pe plan intern.

Exporturile de mărfuri s-au redus spre țările CSI și Celelalte țări ale lumii. Astfel, spre grupul *țărilor CSI* care reprezintă 6,2% din total, au scăzut cu 15,5%, având un impact negativ de -1,1 p.p. Livrările către *celelalte țări ale lumii*, ce dețin 25,7% din total, au scăzut cu 0,9%, având o contribuție negativă de -0,2 p.p. O ușoară creștere au înregistrat exporturile *spre țările UE*, livrările către aceste țări au crescut cu 2,5%, ponderea acestora fiind de 68,1%, având o contribuție pozitivă de 1,7 p.p.

Totodată, scăderea exporturilor a fost determinată de micșorarea cu 9,0% a reexporturilor de mărfuri străine, în timp ce exporturile de mărfuri autohtone (77,9% din totalul exporturilor) au înregistrat o creștere de 3,3% față de anul 2024, cauzând creșterea valorii totale a exporturilor cu 2,5 p.p.

Figura 4.21. Exporturile lunare autohtone și reexporturile de mărfuri străine, mil.dolari

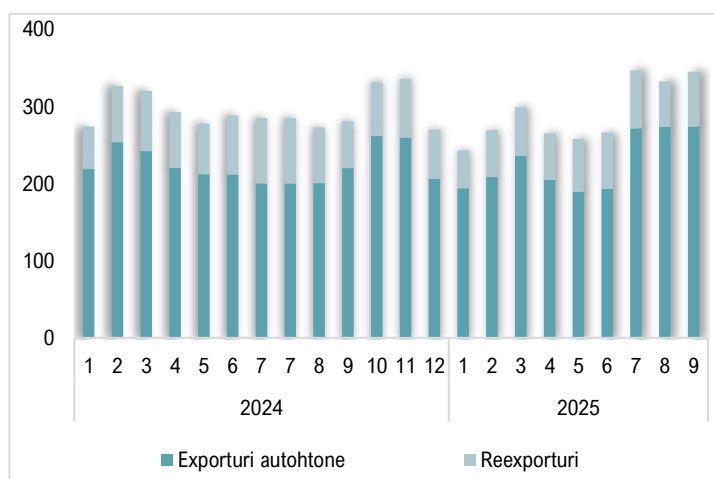
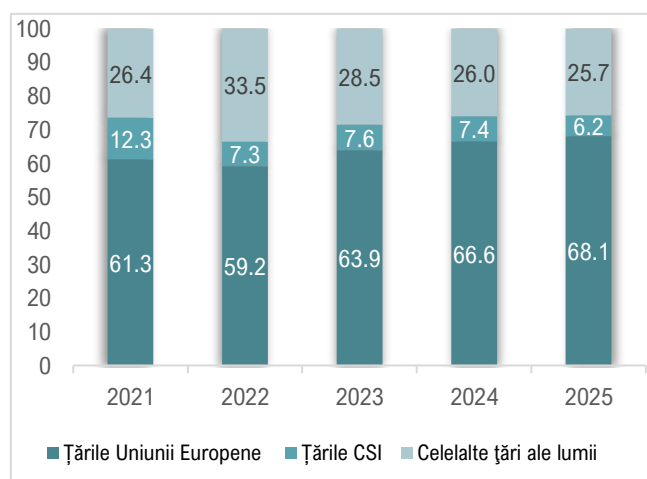

Figura 4.22. Structura exporturilor pe grupe de țări în ianuarie – septembrie 2021-2025, %

Sursă: Biroul Național de Statistică

Primele 10 țări - principali parteneri comerciali ai RM au absorbit circa 79,3% din exporturi.

România, cu o pondere de 29,6% (778,3 mil. dolari) în totalul exporturilor, rămâne principalul partener comercial al RM, valoarea produselor diminuându-se cu 7,8%. Cea mai mare pondere (20,5%) a fost reprezentată de exportul de *fire, cabluri (inclusiv cabluri coaxiale) și alte conductoare electrice izolate*, acestea înregistrând o scădere de 19,5% față de ianuarie – septembrie 2024. Valoarea totală a exportului de *semințe de rapiță sau de rapiță sălbatică* a crescut de 4,1 ori, contribuind cu o pondere de 11,7%, pe când exportul de *semințe de floarea-soarelui* a scăzut cu 45,7%, având o pondere de 6,2% în valoarea totală a exportului spre România. De asemenea, valoarea totală a *scaunelor transformabile în paturi și părți ale acestora* a crescut cu 36% (4,8%). Exportul de *vinuri* a înregistrat o creștere de 26,9% și a constituit 4,0% din totalul exporturilor.

Spre **Italia**, al doilea importator major de produse moldovenești, au fost livrate 9,3% (244,4 mil. dolari) din totalul exporturilor, volumul exportat crescând cu 33,2%. O parte semnificativă a acestor exporturi este reprezentată de *grâu și meslin* care au crescut de 12,2 ori comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut și a avut o pondere totală de 24,2%. De asemenea, s-au înregistrat creșteri de 1,6 ori în exportul de *paltoane, scurte, pelerine*,

hanorace, geci de vânt și alte articole similare, ponderea acestora fiind de 14,2%. Jerseuri, pulovere, cardigane și articole similare au înregistrat o scădere de 15,4% (7% în totalul exporturilor).

S-au majorat exporturile spre **Turcia** (231,5 mil. dolari) – cu 57,4%, **Cehia** (226,5 mil. dolari) - cu 53,1%, **Bulgaria** (86,5 mil dolari) – cu 39,6%, **Grecia** (68,1 mil. dolari) – cu 36,1%.

În același timp s-au diminuat exporturile spre **Ucraina** (204,6 mil. dolari) - 16,3%, **Germania** (95,3 mil. dolari) - 29,1%, **Federația Rusă** (79,0 mil. dolari) – 15,8%, **Polonia** (69,1 mil. dolari) – 40,5% și cumulativ acestea au influențat negativ evoluția exporturilor cu -5,4 p.p.

Figura 4.23. Structura exporturilor pe principalele țări - parteneri în ianuarie – septembrie 2025, %

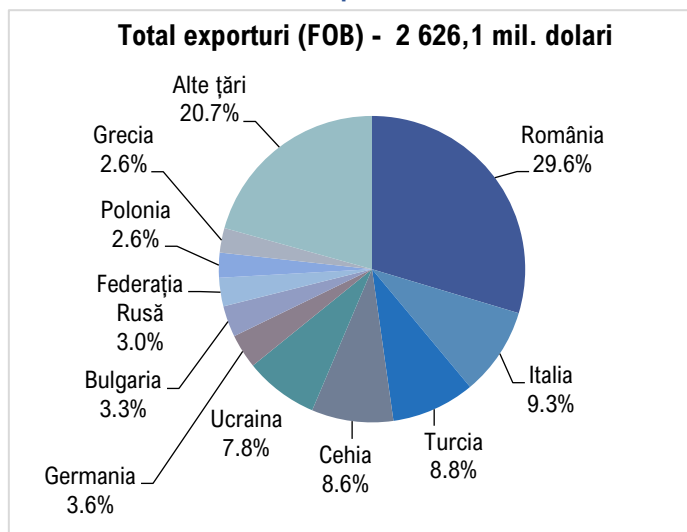
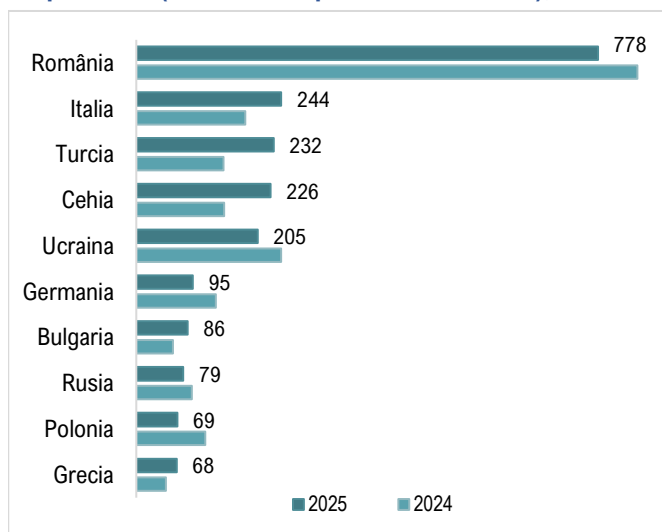

Figura 4.24. Volumul exporturilor în principalele țări - parteneri (ianuarie – septembrie 2024-2025), mil. dolari

Sursă: Biroul Național de Statistică

Secțiunile de mărfuri care au contribuit pozitiv la dinamica exporturilor în ianuarie – septembrie au fost:

- **încălțăminte; obiecte de acoperit capul, umbrele:** +50,1% (0,6% din totalul exporturilor, contribuția +0,2 p.p., inclusiv obiecte de acoperit capul și părți ale acestora de – 2,2 ori, încălțăminte; ghetre și articole similare; părți ale acestor articole de – 1,5 ori, contribuția +0,6 p.p.)
- **metale comune și articole din metale comune:** +39,8% (3,9% din totalul exporturilor, contribuția +1,1 p.p., inclusiv fontă, fier și oțel de – 2,2 ori; articole din fontă, fier sau oțel: +36,0%, contribuția +0,4 p.p.);
- **instrumente și aparate optice, fotografice sau medico-chirurgicale:** +31,5% (din care instrumente și aparate optice: +33%, contribuția +0,4 p.p.);
- **animale vii și produse ale regnului animal:** +24,6% (1% în totalul exporturilor, contribuția +0,2 p.p.);
- **produsele regnului vegetal:** +19,7% (30,4% în totalul exporturilor, contribuția +5 p.p. din care semințe și fructe oleaginoase; semințe și fructe diverse: +62,2%, contribuția +5,2 p.p.);
- **articole din piatră, ipsos, ciment, azbest, mica sau din materiale similare:** +16,3% (3,5% din totalul exporturilor, contribuția 0,5 p.p.);
- **materiale textile și articole din aceste materiale:** +5,1% (9,4% din totalul exporturilor, contribuția 0,5 p.p.);
- **produse ale industriei chimice sau ale industriilor conexe:** +2% (2,6% din totalul exporturilor, contribuția 0,1 p.p.).

Secțiunile de mărfuri care au contribuit negativ la dinamica exporturilor:

- **grăsimile și uleiurile:** în scădere cu 41,9% față de aceeași perioadă din 2024 (2,2% din totalul exporturilor, contribuția -1,6 p.p.);
- **produsele minerale:** -31,3% (4,1% în totalul exporturilor, contribuția -1,9 p.p.);
- **vehicule, aparate de zbor (aer nave), instalații plutitoare și echipamente auxiliare:** -22,8% (1,2% în totalul exporturilor, contribuția -0,4 p.p.);
- **produsele industriei alimentare:** -13,6% (12,2% în totalul exporturilor, contribuția -1,9 p.p.);
- **mașinile și aparatele electrice:** -8,3% (18,8% în totalul exporturilor, contribuția -1,7 p.p.);
- **pasta din lemn sau din alte materiale fibroase celulozice:** -6,7% (0,85 din totalul exporturilor, contribuția -0,1 p.p.).

Figura 4.25. Gradul de influență la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor pe principalele secțiuni de mărfuri conform NCM, p.p. (ianuarie - septembrie 2025)

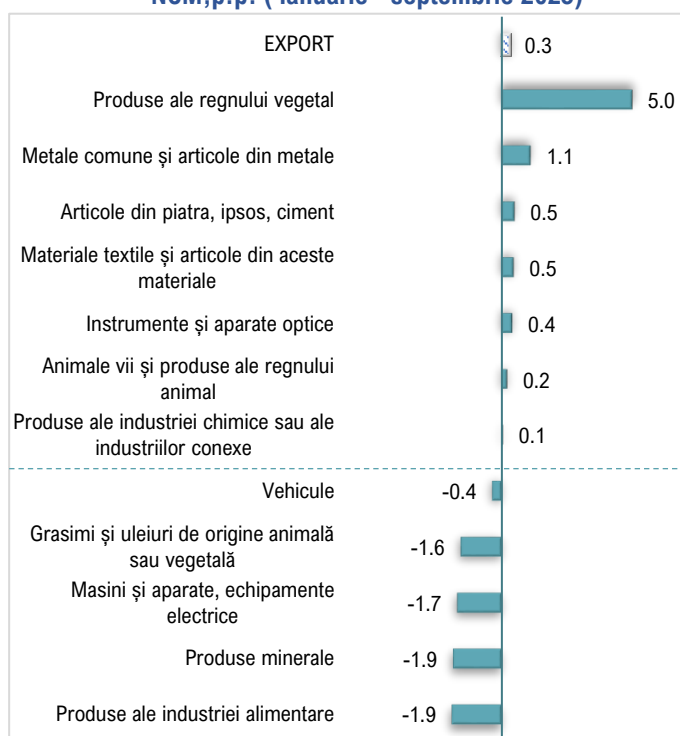

Figura 4.26. Ponderea secțiunilor de mărfuri în totalul exporturi ianuarie - septembrie (2024-2025)

Sursă: Biroul Național de Statistică

4.2.2. Importuri (CIF)

Creșterea importurilor în ianuarie – septembrie 2025 (+18,7% față de 2024), care au însumat 7 848,6 mil. dolari, a fost determinată în principal de relansarea cererii interne, care a stimulat achizițiile de bunuri din exterior destinate atât pentru consumul final, cât și pentru activitatea economică și investițională.

Importurile de mărfuri din țările UE și Celelalte țări au crescut. Jumătate (53,6%) din mărfurile importate pe parcursul ianuarie – septembrie 2025 au provenit din *țările UE*, acestea majorându-se cu 28,9% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2024. Importurile din grupul *celelalte țări* s-au majorat cu 10,4%, deținând o pondere de 43,4% în total.

Totodată, importurile din țările CSI au scăzut cu 11,7% și au deținut o pondere de 2,9%.

Figura 4.27. Structura importurilor pe grupe de țări în anii 2021-2025, %

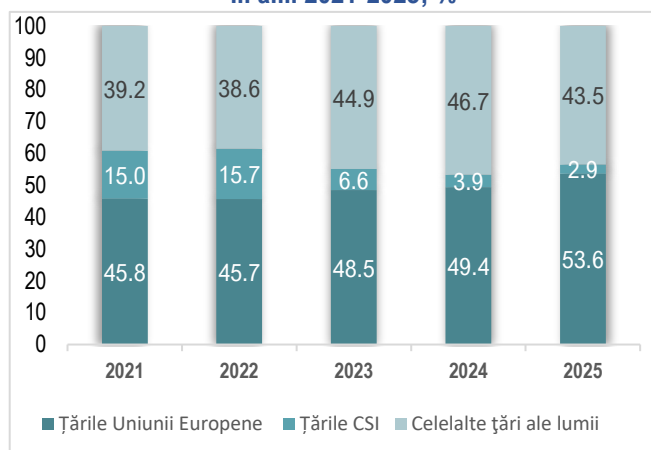
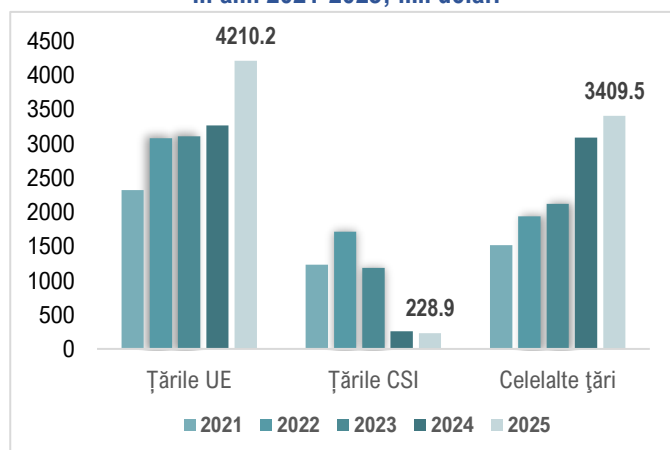

Figura 4.28. Evoluția importurilor pe grupe de țări în anii 2021-2025, mii dolari

Sursă: Biroul Național de Statistică

Din primele 10 țări - principali parteneri comerciali ai RM au fost importate circa 74,6% din mărfuri.

România s-a clasat pe primul loc în derularea importurilor. Importul din această țară s-a majorat de 1,7 ori și a constituit 1 755 mil. dolari, având o pondere totală de 22,4%. Gradul de influență la evoluția importurilor a fost de 10,8 p.p. Aproximativ 35,7% din valoarea totală a importurilor este constituită de importul de *gaz de sondă și alte hidrocarburi gazoase*, valoarea cărora a crescut de circa 9 ori față de ianuarie – septembrie 2024. Valoarea importului de *energie electrică* a fost în creștere de 2,8 ori, cu o pondere totală de 10%, importul de *uleiuri din petrol sau uleiuri din minerale bituminoase* a fost în creștere cu 1%. Cumulativ aceste 3 secțiuni au reprezentat 75,9% din totalul mărfurilor importate din această țară.

China se situează pe poziția a doua, importurile din această țară s-au majorat cu 18,5% (1 062,5 mil. dolari) și au deținut o pondere de 13,6% din total importuri. Gradul de influență la evoluția importurilor a fost de 2,5 p.p. Cea mai mare pondere în totalul importurilor o dețin *aparatele telefonice și alte echipamente pentru rețeaua de telefonie mobilă* circa 9,5%, cu o creștere de 10% față de aceeași perioadă a anului trecut. *Autoturismele și alte autovehicule* au avut o pondere de 5,8% și o creștere de 38,4% față de ianuarie – iunie 2024. Pe cea de-a treia poziție în totalul importurilor s-a clasat dispozitivele cu semiconductor, având o pondere de 4,2% și o creștere de 15,6%.

A treia poziție revine **Ucrainei**. Importurile din această țară au scăzut cu 2,0% în ianuarie – septembrie 2025. Cu o pondere de 10,5% (825,7 mil. dolari) din total importuri, a contribuit negativ la evoluția importurilor cu 0,3 p.p. Cele mai mari descreșteri au fost înregistrate la următoarele categorii de produse: *gazul de sondă și alte hidrocarburi gazoase* (-87,9%), *ulei de semințe de floarea-soarelui* (-61,4%), *lapte și smântâna din lapte, neconcentrate, fără adaos de zahar sau de alți îndulcitori* (-12%). Pe de altă parte, anumite categorii de mărfuri au înregistrat creșteri semnificative, iar cea mai mare pondere a importurilor din Ucraina a revenit *energie electrice* care a crescut în perioada ianuarie – septembrie de circa 7,8 ori și a avut o pondere de 10,1%, urmată de *lemn tăiat sau despiciat* care a avut o pondere de 4,75 și a crescut de 1,3 ori față de aceeași perioadă a anului trecut. Mărfurile din categoria *alte bare și tije din fier sau din oțeluri nealiate* cu o pondere de 4,5% și o creștere de 1,5 ori.

S-a înregistrat creșterea importurilor din **Turcia** (557,5 mil. dolari) – cu 12,1%, **Germania** (522 mil. dolari) – cu 6,4%, **Italia** (381,7 mil. dolari) – cu 8,9%, **Polonia** (275,1 mil. dolari) – cu 3,2%, **Franța** (184, mil. dolari) – cu 8,2%, **Cehia** (143,1 mil. dolari) – 10,2%, dar s-au diminuat importurile din **Rusia** (145,9 mil. dolari) – cu 8,5%.

Figura 4.29. Structura importurilor pe principalele țări - partenerie în ianuarie – septembrie 2025, %

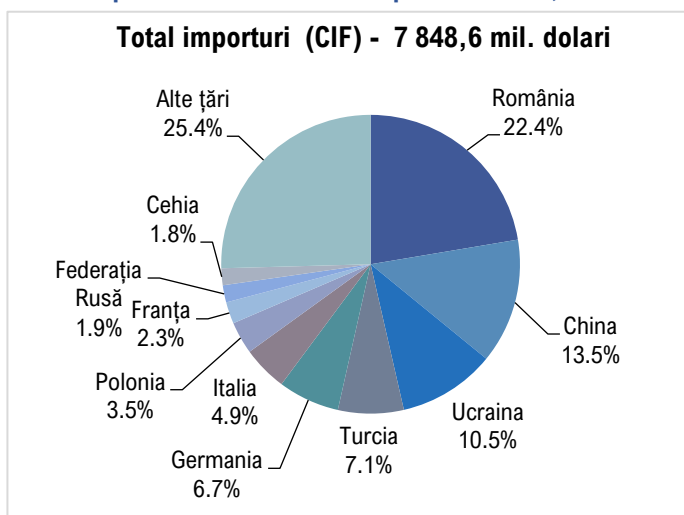
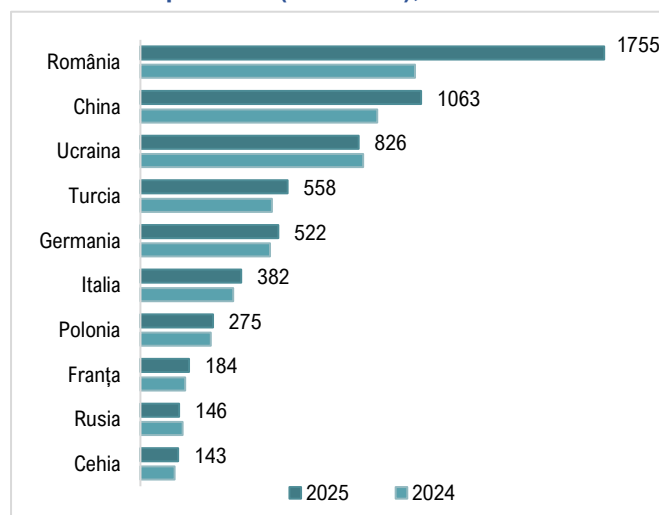

Figura 4.30. Volumul importurilor din principalele țări partenerie (2024-2025), mil. dolari

Sursă: Biroul Național de Statistică

Secțiunile de mărfuri care au înregistrat creșteri ale valorii importurilor în ianuarie-septembrie 2025 și, respectiv, au influențat pozitiv evoluția importurilor:

- **produse minerale** în creștere +51,4% față de aceeași perioadă din 2024 (22,3% din totalul importurilor), din care: *combustibili minerali, uleiuri minerale și produse rezultate din distilarea acestora* – cu 51,4% gradul de influență pozitivă asupra evoluției importurilor constituind +8,8 p.p., *sare; sulf, pământuri și pietre* – cu 55,2% (0,2 p.p.);
- **animale vii și produse ale regnului animal:** +25,4%, din care: animale vii – de 2,9 ori (0,2 p.p.), produse de origine animală – cu 42,4% (0,1 p.p.), lapte și produse lactate, ouă de păsări, miere naturală – cu 22% (0,4 p.p.);
- **metale comune și articole din metale comune:** +20,3%, din care: *fontă, fier și oțel* – cu 27,9% (+0,6 p.p.), *articole din fontă, fier sau oțel* – cu 19,9% (+0,4 p.p.);
- **produse ale regnului vegetal:** +20,2% inclusiv: *fructe comestibile și nuci* – cu 46,3% (+0,5 p.p.), *legume, plante, rădăcini și tuberculi alimentare* – cu 30,3% (+0,3 p.p.), *cafea, ceai, mate și mirodenii* – cu 23,7% (+0,1 p.p.);
- **produse ale industriei alimentare; băuturi, tutun:** +16,9% inclusiv zaharuri și produse zaharoase – cu 50,6% (+0,2 p.p.), cacao și preparate din cacao – cu 45,2% (+0,2 p.p.), *băuturi, lichide alcoolice și oțet* – cu 18,6% (+0,2 p.p.);
- **vehicule, aparate de zbor:** +16,3%, din care *vehicule terestre* – cu 15,6% (+1,4 p.p.);
- **mașini și aparate, echipamente electrice, aparate de înregistrat sau reprodus sunete:** +10,2% din care *reactoare nucleare, cazane, mașini, aparate și dispozitive mecanice; părți ale acestora* – cu 14,7%, (+1,2 p.p.), *mașini, aparate și echipamente electrice* – cu 6,5% (+0,7 p.p.);

Secțiunile de mărfuri ce au o contribuție negativă la evoluția importurilor:

- **importul de grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală** a scăzut cu 24% (din care *grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală* – cu 24%, gradul de influență la scăderea importurilor constituind -0,6 p.p.);
- **piei brute, piei finite, piei cu blană și produse din acestea:** -13,8% (contribuția -0,1 p.p.).

Figura 4.31. Gradul de influență la creșterea (+), scăderea (-) importurilor pe principalele secțiuni de mărfuri conform NCM în ianuarie- septembrie 2025, p.p.

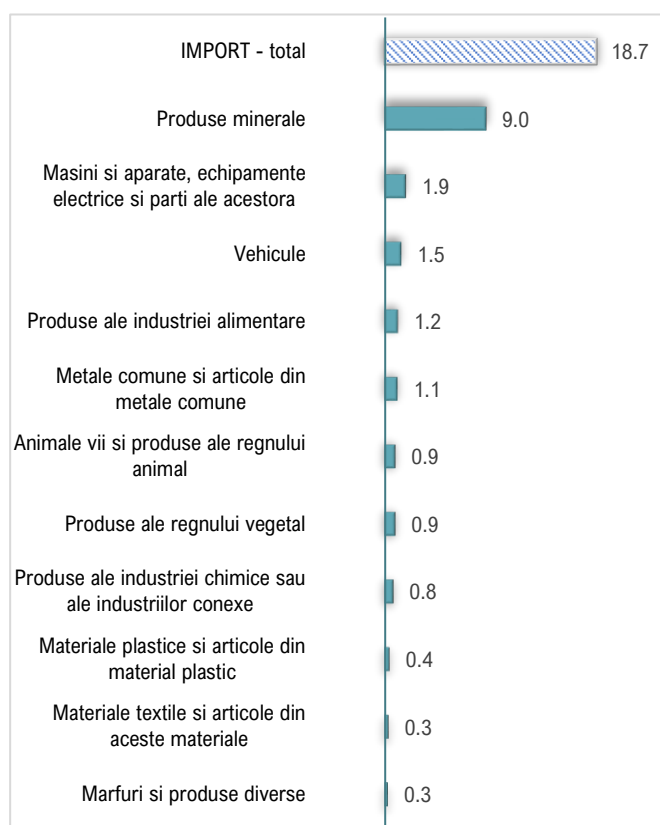

Figura 4.32. Ponderea secțiunilor de mărfuri în total importuri ianuarie - septembrie (2024-2025)

Sursă: Biroul Național de Statistică

5. Sectorul social

5.1. Piața muncii³

În trimestrul III 2025, populația cu vârstă de 15 ani și peste a constituit 2 mil. persoane, reprezentată de două categorii principale: forța de muncă (45%) și populația în afara forței de muncă (55%). **Forța de muncă** (populația activă), care include populația ocupată și șomerii, a constituit **887,1 mii** persoane, fiind în creștere cu 7,6% față de trimestrul II 2025. **Rata de participare la forța de muncă** a fost de 44,9%, în creștere cu 3,1 p.p.

Numărul **populației ocupate** în trimestrul III 2025 a constituit **856 mii** persoane și a crescut cu 64,1 mii persoane (+8,1%) comparativ cu trimestrul II 2025.

Rata de ocupare a populației de 15 ani și peste (proporția persoanelor ocupate în vârstă de 15 ani și peste față de populația totală din aceeași categorie de vârstă) a fost de 43,4%, majorându-se cu 3,3 p.p. față de trimestrul precedent.

Ponderea femeilor în totalul populației ocupate în trimestrul III 2025 constituie 49,2% (421,2 mii pers.), cu 0,1 p.p. mai mare comparativ cu trimestrul II. Numărul *femeilor ocupate* a crescut cu 8,3% (sau cu 32,3 mii persoane). În același timp, numărul *bărbaților în totalul populației ocupate* a fost de 434,8 mii persoane (50,8%), înregistrând o creștere de 7,9% față de trimestrul II al anului curent.

³ Începând cu 1 ianuarie 2025 Biroul Național de Statistică a implementat un nou plan de sondaj, numit „Eșantion Multifuncțional de tip master pentru cercetările din Domeniul Social” (EMDOS 3), elaborat în baza rezultatelor ultimului Recensământ al Populației și Locuințelor (RPL), fapt ce a determinat imposibilitatea comparării datelor cu perioada similară din anul 2024.

Ocuparea forței de muncă este de 50% atât în **mediul urban**, cât și în **mediul rural**. Din numărul total de persoane ocupate, 97,1% fac parte din grupa de vârstă de 15-64 ani, în timp ce doar 2,9% revin persoanelor cu vârstă de 65 ani și peste.

Din distribuția persoanelor ocupate după **activități economice** rezultă că, 15,6% au activat în **sectorul agricol**, 12,4% în **industrie**, inclusiv în industria prelucrătoare 9,5%, iar în **construcții** - 10,2%. În sectorul **servicii** au activat 61,8% din totalul persoanelor ocupate (comerț cu ridicata și cu amănuntul; activități de cazare și alimentație publică - 18,6%, transporturi și depozitare; informații și comunicații - 8,4%, administrație publică; învățământ; sănătate și asistență socială - 25,4%, alte activități - 9,2%).

În trimestrul III al anului 2025, numărul **populației ocupate cu loc de muncă informal** a constituit 160 mii persoane. În totalul populației ocupate, ponderea ocupațiilor informale a fost de 18,7%. Din numărul total de persoane cu un loc de muncă informal, 101,9 mii persoane (63,7%) au lucrat în sectorul informal, în sectorul formal își desfășoară activitatea 54 mii persoane (33,8% din total), iar 4,1 mii persoane (2,5%) în gospodării casnice.

Numărul **șomerilor**, estimat conform definiției Biroului Internațional al Muncii (BIM), în trimestrul III 2025 a fost de 31 mii persoane și s-a diminuat cu 5,5% față de trimestrul II (32,8 mii). **Rata șomajului** (ponderea șomerilor BIM în forța de muncă) la nivel de țară în trimestrul III 2025 a constituit 3,5%, fiind sub nivelul trimestrului II (4%).

Potrivit datelor operative ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, în perioada ianuarie-septembrie 2025 la oficiile forței de muncă s-au înregistrat circa 13,5 mii șomeri, fiind în creștere cu 2,6% comparativ cu ianuarie-septembrie 2024. Cumulativ în primele 9 luni ale anului 2025, 39,1% dintre aceștia au fost plasați în câmpul muncii.

Figura 5.1. Repartizarea populației de 15 ani și peste în trimestrul III 2025, mii persoane

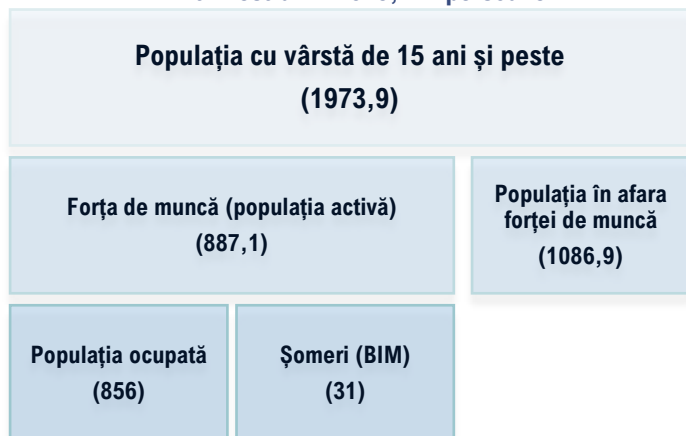
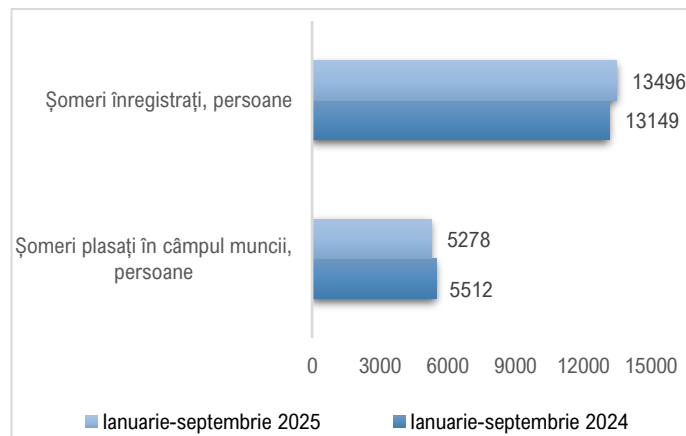

Figura 5.2. Numărul șomerilor, persoane

Sursă: Biroul Național de Statistică, ANOFM

Populația în afara forței de muncă în trimestrul III 2025 a constituit 1086,9 mii persoane, fiind în descreștere cu 5,4% față de trimestrul II 2025 și depășind forța de muncă cu 22,5%.

În cadrul populației inactive, ponderea femeilor a fost mai înaltă comparativ cu cea a bărbaților: 60,1% la femei și 39,9% la bărbați, iar ponderea persoanelor inactive din mediul rural a fost mai mare față de ponderea celor din mediul urban (61,8% față de 38,2%).

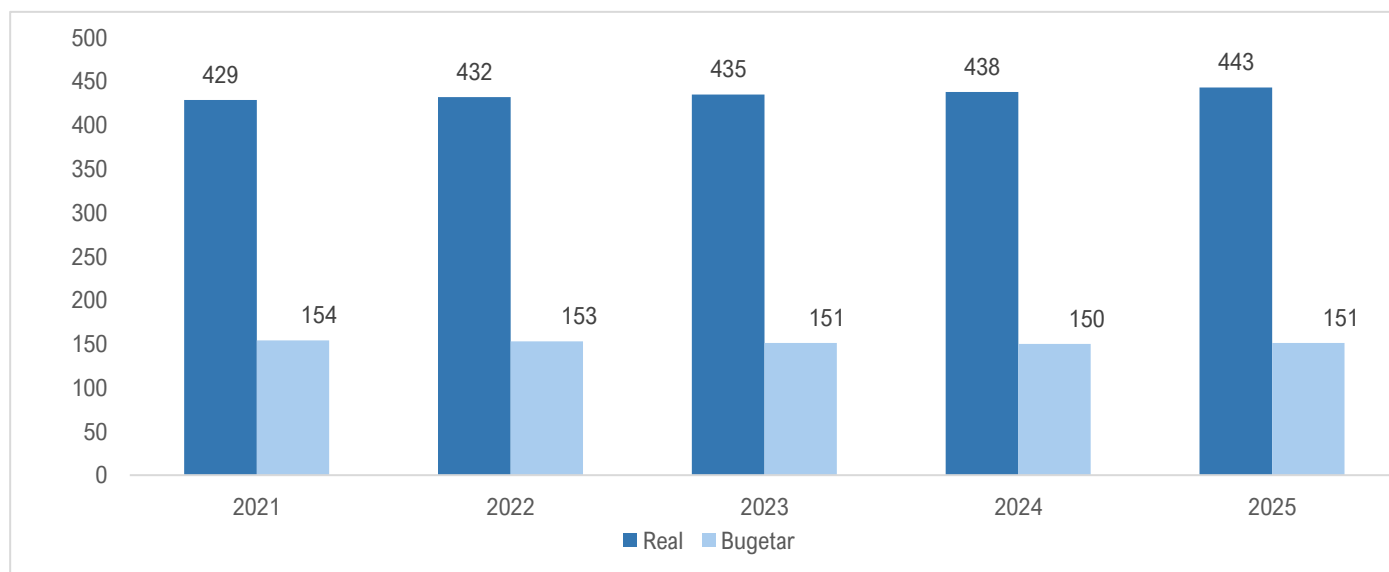
Rata de inactivitate în trimestrul III al anului curent a constituit 55,1%, fiind cu 3,1 p.p. mai mică decât în trimestrul II.

Forța de muncă subutilizată⁴ a totalizat 85,2 mii persoane în trimestrul III 2025, marcând o diminuare de 11,6% în comparație cu trimestrul II (96,3 mii pers.). Cea mai mare pondere în forța de muncă subutilizată, de 52,7% (44,9 mii persoane), revine forței de muncă potențiale, cu 5,6 p.p. mai mult comparativ cu trimestrul II. Șomerii au constituit 36,4% din total (+2,3 p.p.) și au însumat 31 mii persoane, iar persoanele subocupate – 10,9% din total (-8 p.p.) sau 9,3 mii persoane. **Rata de subutilizare a forței de muncă** (în raport cu forța de muncă extinsă) a constituit 9,1%, fiind cu 2 p.p. mai mică, comparativ cu cea din trimestrul II (11,1%).

În perioada ianuarie-septembrie a anului 2025, **numărul mediu al salariaților** a crescut cu 1,2% față de aceeași perioadă a anului precedent, însumând 595 mii persoane. Dezagregat pe sectoare numărul salariaților a crescut:

- În sectorul bugetar, de la 150 la 151 mii persoane (+0,7%).
- În sectorul real de la 438 la 443 mii persoane (+1,2%).

Figura 5.3. Evoluția numărului mediu al salariaților (ianuarie-septembrie 2021-2025), mii persoane

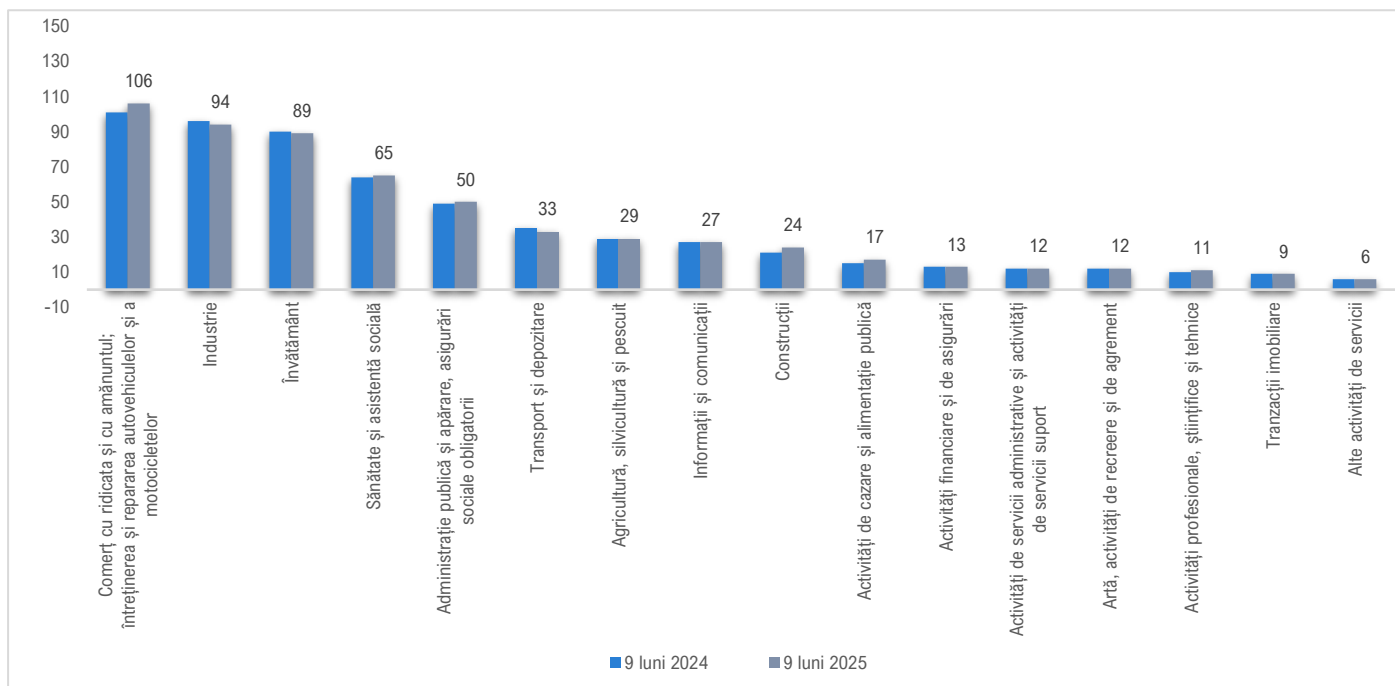

Sursă: Biroul Național de Statistică

În majoritatea activităților economice s-a înregistrat creșterea numărului de salariați în primele 9 luni ale anului 2025 față de aceeași perioadă din 2024. Creșteri s-au înregistrat în activități de: cazare și de alimentație publică (+13%), construcții (+10,4%), comerț cu ridicata și amănuntul (+5,3%), activități financiare și de asigurări (+2,5%), artă, activități de recreere și de agrement (+2,7%), activități profesionale, științifice și tehnice (+4%), activități de servicii administrative și activități de servicii suport (+1,9%), sănătate și asistență socială (+2,4%), administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii (+1,8%), tranzacții imobiliare (+1,2%). Totodată, numărul salariaților a scăzut în transport și depozitare (-5,7%), industrie (-2,9%), agricultură, silvicultură și pescuit (-2,4%), alte activități de servicii (-2,4%), informații și comunicații (-2,1%), învățământ (-0,4%).

⁴ Forța de muncă subutilizată cuprinde, conform definiției, persoanele subocupate, șomerii și forța de muncă potențială

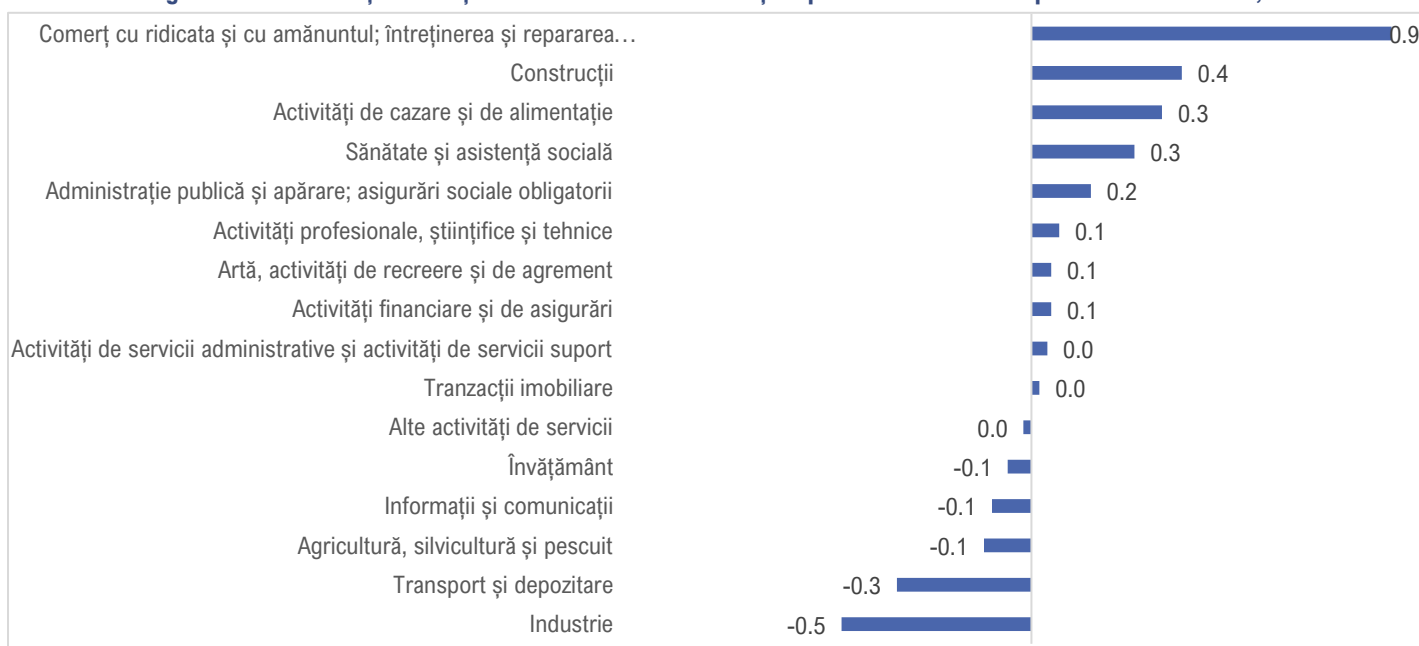
Figura 5.4. Numărul mediu al salariaților pe activități economice în perioada ianuarie-septembrie 2024-2025, mii persoane

Sursă: Biroul Național de Statistică

Creșterea de 13% a numărului de salariați în activități de cazare și alimentație publică este direct corelată cu o accelerare a volumului turiștilor cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiune de cazare (+10% față de 9 luni 2024). Începând cu anul 2024, Moldova a înregistrat și o expansiune semnificativă a infrastructurii de cazare și alimentație publică. Numărul de unități de cazare noi, inclusiv hoteluri, pensiuni și restaurante, a crescut datorită investitorilor care au identificat oportunități de afaceri în acest sector. Creșterea de 10,4% a numărului de salariați în construcții este direct corelată cu o accelerare majoră a volumului lucrărilor de construcții. Valoarea lucrărilor de construcții a înregistrat o creștere semnificativă în primele 9 luni ale anului 2025 față de 9 luni 2024 (+37,3%). În același timp, scăderea numărului de salariați în industrie se datorează ofertei reduse a forței de muncă calificată (datorită emigrației), care face dificilă menținerea unui volum mare de angajați în industrie, și a investițiilor în automatizarea mai multor operațiuni.

Figura 5.5. Contribuția la creșterea numărului de salariați în perioada ianuarie-septembrie 2024-2025, %

Sursă: Biroul Național de Statistică

Deși numărul mediu de salariați a crescut la nivel național cu 1,2% în perioada ianuarie-septembrie 2025, această creștere este puternic dominată de patru sectoare care au absorbit cel mai mare volum de personal: comerțul cu ridicata și amănuntul (cu cea mai mare contribuție de 0,9 p.p.), construcțiile (0,4 p.p.), activitățile de cazare și de alimentație publică (+0,3 p.p.), sănătate și asistență socială (+0,3 p.p.), reflectând o redresare intensivă a cererii interne și a investițiilor în dezvoltare. În același timp, cinci sectoare esențiale se află în contracție, cele mai negative contribuții fiind înregistrate în industrie (-0,5 p.p.) și transport și depozitare (-0,3 p.p.).

5.2. Remunerarea muncii

Câștigul salarial mediu lunar nominal brut⁵ al unui salariat din economia națională în perioada ianuarie-septembrie 2025 a constituit 15176 lei și s-a majorat cu 10,1% în termeni nominali față de aceeași perioadă a anului 2024. În termeni reali, câștigul salarial s-a majorat cu 1,9%, determinat de nivelul mai ridicat al inflației (8%) și majorarea cuantumului salariului minim pe economie cu 10%. Exprimat în valută străină, acesta a constituit circa 778 Euro sau 867 dolari SUA.

Sectorul bugetar – 12978 lei, în creștere cu 11,3% în termeni nominali și cu 3% în termeni reali, față de ianuarie-septembrie 2024.

Sectorul real – 15178 lei, s-a majorat cu 8,3% în termeni nominali și cu 0,3% în termeni reali.

Figura 5.6. Evoluția câștigului salarial mediu lunar pe economie (ianuarie-septembrie 2021-2025)

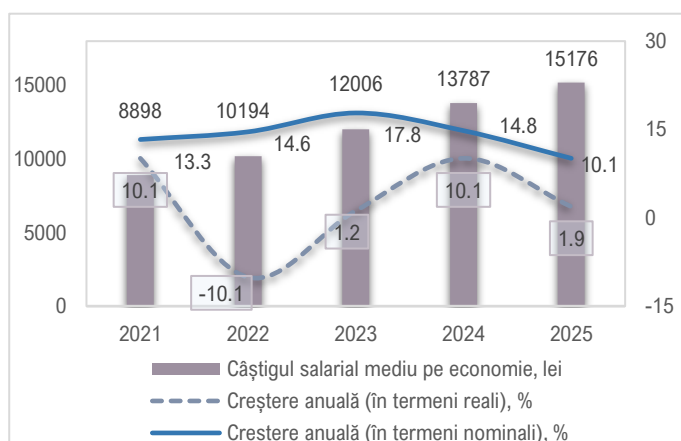
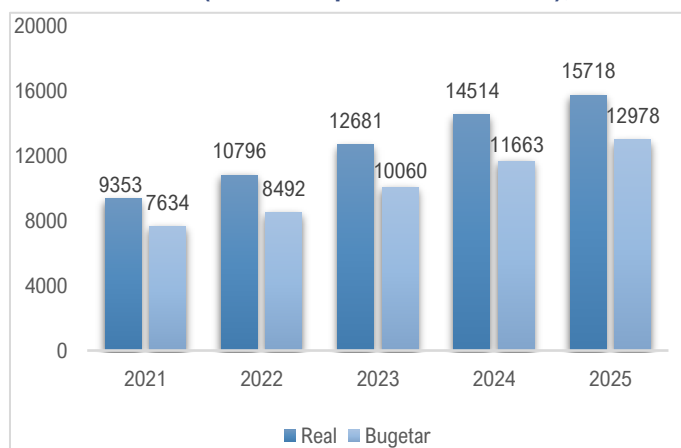

Figura 5.7. Evoluția câștigului salarial mediu lunar pe sectoare (ianuarie-septembrie 2021-2025), lei

Sursă: Biroul Național de Statistică

În perioada ianuarie-septembrie a anului 2025, în majoritatea activităților economice s-au înregistrat majorări ale câștigului salarial mediu lunar (în termeni reali) comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Cele mai mari creșteri ale salariilor au fost înregistrate în activități de servicii administrative și activități de servicii suport (+9,8%), activități de cazare și alimentație publică (+7,3%) și învățământ (+4,9%). Totodată, s-au înregistrat diminuări ale salariului mediu lunar în activități financiare și de asigurări (-0,4%), construcții (-0,2%) și informații și comunicații (-2,4%).

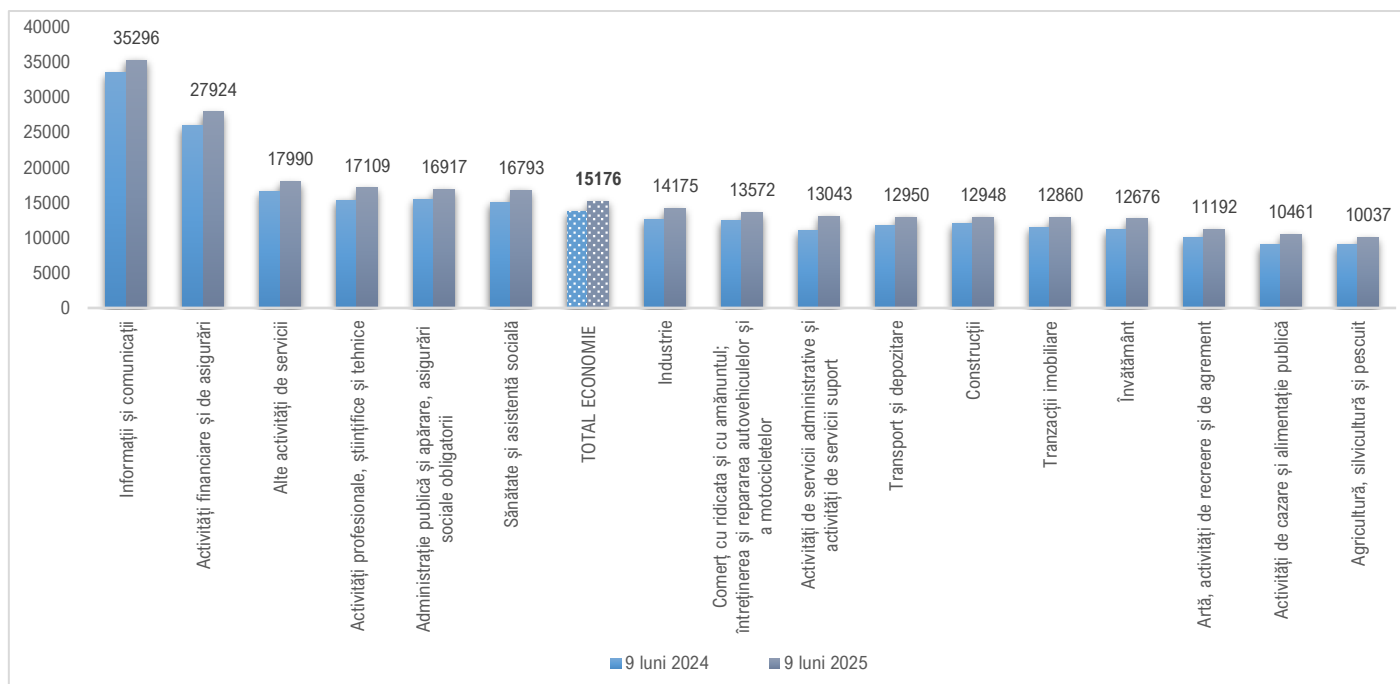
Salarii mai mari decât media pe economie au fost oferite în activități precum: informații și comunicații (de circa 2,3 ori mai mare decât media pe economie), activități financiare și de asigurări (de 1,8 ori), alte activități de servicii (+19%), activități profesionale, științifice și tehnice (+13%), administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii (+11%), sănătate și asistență socială (+11%).

Câștigurile salariale sub pragul mediei naționale au fost înregistrate în: agricultură, silvicultură și pescuit (66,1% față de media pe economie), activități de cazare și alimentație publică (69%), artă, activități de recreere și

⁵ Câștigul salarial mediu lunar nominal brut: unitățile din sectorul real cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare.

agrement (73,7%), învățământ (83,5%), tranzacții imobiliare (84,7%), construcții (85,3%), transport și depozitare (85,3%), activități de servicii administrative și de suport (86%), comerț cu ridicata și amănuntul (89,4%), industrie (93,4%).

Figura 5.8. Câștigul salarial mediu lunar pe activități economice ianuarie-septembrie 2024-2025, lei

Sursă: Biroul Național de Statistică

Direcția analiză și prognozare macroeconomică, 09.01.2026